

MA PAULUS KA IIL IP ME IIRAM SAGEL AMA KRISTENKENA VET MA KORIN

¹ Ngua ma Paulus, i ngua iil sagel ngen pet ma Korin. I ama Ngemumaqa qa mu ngua iv aa Aposel na ngua i qatikka qur aa narliip. De ma Timoti i auur a rluaqa dai qurli qe na ngua, be uun deraqen ne ama atlu sagel ngen i auut Mam a uis na ngen. Be mager ip ngenem nem lungera ama lengi sagel ngen ama Slurlka aa uis per a ngen a qerlingki mai ma Akaia.

² De ama Ngemumaqa i auut Mam i aa arlem sagel uut ama vura dai mager ip kerl kurl a ngen tem nget. De ama Slurlka ma Iesus Kristus dai mager ip ke tekmet ip ma uupka de a ngen a rlan.

Liina I Ama Ngemumaqa Qe Sem Madlek Ne Aa Uis

³ Maikka mager iv uut taarl ne a uut Mam aa rlenki. I qa dai auur a Slurlka ma Iesus Kristus aa Mam. I qa dai ama rarlimini na qa se ama arlem be qa tat never a uut. De ama Ngemumaqa dai auur a maatpitka i ai de masmas de qe sem madlek nauut pe ama merlen.

⁴ De qatikka ai de qe sem madlek na uut i aiv ama merlen iirang muqas muqas ngere lenges nauut. I ai de qe sem madlek nauut taqurla ip saqikka mager iv uut tat never iari i re tal ama merlen iirang taqurla; i re tal liirang aa i saqikka i raquarli i ra raquarl uut i ma Iesus aa liinka.

⁵ Dai qatikka raquarli murl ma Kristus ke tal ama merlen i buup, dai saqikka iara uure tal nget i raquarli i uut nemen a qa. Dav ama Ngemumaqa aa raatmaat-nevet sagel uut dai nget peviit i ma Kristus ke sem madlek na uut.

⁶ Dai aip lua i ama merlen nget den per auut i uuret matna bareq ama Ngemumaqa, dai uure tal lungera iv uut tat never a ngen de uure sem madlek na ngen ip kuasiq ama ruirl met ngen. I qe iames na ngen taqurla ip kuasik mager ip lenges na ngen. I aiv ama Ngemumaqa qe sem madlek nauut taqurla dai saqikka diip ke sem madlek na ngen i raquarli i ngen lu qa mat never a uut. I diip ke sem madlek na ngen ip kuasiq ama vu a ngen a rut pe lungera ama merlen dap ngen deraarl malkuil ip taquarl ai de uut, i uut maarl malkuil.

⁷ Be uut tu auur a qevep madlek ai diip ngene uirl se liirang aa, i raquarli uut drlem ai ngene tal ama merlen ip taquarl uut be diiv ama Slurlka qe sem madlek na ngen ip taquarl ke tekmet bareq a uut.

⁸ Gua rluavik, ngene narli, mager ip ngene taqat drlem ai maikka ama merlen i buup nget den per auut pet ma Ausia Provins. I lungera ama merlen ngere tekmet na uut be maikka maget maget na uut.

⁹ Be uut narli ai ani auur a taim aa iv uure prleset. Maikka. I ama Ngemumaqa aa ding se liirang aa raqurla iv uut, dai quasik mager iv uure uas temiis dap mager iv uure kuarl temiis bareq ama Slurlka de uut taarl ne aa dlek naik.

¹⁰ I uut drlem ai murl aanamek dai ai de ama qares ip lenges lenges na uut dap ka iames na uut nemet liirang aa. Dai uut drlem ai aiv ama merlen ngere ngung uut dap diip ke iames na uut. Be

liirang aa ama merlen i iirang pe auut kames dai uut drlem ai diip ke iames nauut namer iirang.

¹¹ De maikka uure narliip ngene raring ip ngen derat never auut. I aip buup ne ama qaquet te raring bareq auut, dai be diip buup ne ama qaquet ta taarl ne ama Ngemumaqa aa rlenki, i ret lu i qe piirlit bareq auut i qe iames na uut pe ama merlen.

¹² *Ngu ne ma Timoti, dai de auun a rlan, dai maikka uun drlem ai ama revan i uun mit kur ama Slurlka aa narliip. I ver auun a mugunes dai ama qaquet tet lu ai uune tekmet ne ama atlu sagel ta. I maikka liirang aa dai uun dekmets ne iirang peviit sagel ngen. I maikka uun dekmets ne liirang aa ne ama revan sagel ama Ngemumaqa. I quasiaq ai uune tekmet ne liirang aa ne ama saikngias never ama aivetki, dap ne ama saikngias nagel ama Ngemumaqa i maikka aa arlem peviit.

¹³ Be lungera ama langin i mekai ngua iil sagel ngen dai mager ip ngene taqas mis pem nget ip ngene taqat drlem. Dai iara dai nguat drlem ai ngen drlem se gua lengi quarla,

¹⁴ dap nguat drlem ai diip ngene raqat drlem ai ama revanka na ngua. Be aip pet luqa ama nirlaqa i diiv ama Slurlka qerl guirl dai diiv ama arlias per a ngen never a ngua, de saqikka diiv ama arlias per a ngua never a ngen.

¹⁵⁻¹⁶ A revan, i maikka de gua rlan dai ama arlias per a ngua nevet liirang aa. Taqurla be qerl ngua

* **1:12:** Ama lengi i nge rarles pet ma 1:12 bedeng ma 2:11 Ma Paulus ke teqerl a ra ne aa rletki ai ama Ngemumaqa qa mel seqa ip ket matna aa rletki. De qe narliip ke seserl ver ama lengi i lungera i ra taqen seqa na nget. Dap maikka qe rarlik ta be qe narliip ke seserl ver ara viirang. Dap saqi ma Paulus ka sep pe aa giqi.

mu gua qevep ip ngu vas tem ngen nauirl i lua i ngua tit iviit savet ma Masidonia. De mene gua aiska i ngurl guirl dai diip ngu vas tem ngen ip maiiram i qatikka ip ngua tat never a ngen. Katias. Be aip lua i ngua men sagel ngen de ngu narliip ngen iing demna se ngua ip ngene van a ngua re ama asmes ngen ama qelaing.

¹⁷ Ani ngen dru a ngen a qevep ai ngu kaaq ai diip ngu tekmet taqurla. Kua ngen dru a ngen a qevep ai diip ngu sek pe gua giqi ip taquarl ama kaak-met-ta? Guariqena, kuasiq ai ngua raquarl lura i aip te tuqun ma', "Ii, diiv uure tekmet taqurla." Dap katikka diip te sek pe araa gi.

¹⁸ I ama Ngemumaqa dai ai de masmas ke tekmet ip taquarl ka taqen. Dai saqikka ngua, dai ai de ngu tekmet ip taquarl ngua taqen. I ama lengi i ngua sil ba ngen na nget dai ama quanas nget, i quasik rliingmet na nget.

¹⁹ Ingua taqen taqurla i raquarli ama lengi sevet ma Iesus Kristus ama Ngemumaqa aa Uimka dai ai de kuasiq ai rliingmet na nget. I murl ngu ne ma Sailas de ma Timoti uure su ngen taqurla. I ai de kuasiq ai ma Kristus ka rarlisdem gel aa Mam naik. Dap katikka ai de qe tarlisdem de qe tekmet taquarl aa Mam ka taqen.

²⁰ I uut drlem liina i raquarli ma Kristus ke perleset met liirang aa mai i ama Ngemumaqa qa muvuusep niirang bareq aa qaqet. Dai be liirang aa mai i ma Kristus ka rekmet niirang dai mager iv uut taqen ma', "A Revan!" De maikka mager iv uut taarl ne ama Ngemumaqa aa rlenki.

²¹ I qatikka ama Ngemumaqa naik dap kuasiq a qek ke tekmet na uun iv uun deraarl malkuil de

ngen a ngen, ngen deraarl malkuil. I uut mai uut taarl mene ma Kristus i qatikka ama Ngemumaqa qa mel se uut ip sever aa rletki.

²² De qa rlanmerlang tem uut iv uut bareq a qa. I qa mu ama Qevepka ama Glasingaqa de auur a rlan iv uut drlem ai maikka diiv uure raneng liirang aa i sa ma Ngemumaqa qa muvuusep ai diip ke qurl auut tem iirang.

²³ I qatikka ama Ngemumaqa qem ngim, dai qet lu ai ngua taqen ne ama lengi ama revan nget. Ai de ngen dru a ngen a qevep maberl i quasik ngua guirl ip ngut lu ngen pet ma Korin, dap katikka liina i quasik ngua guirl sagel ngen, dai liina i quasiq ai ngu narliip ngu lenges na ngen. De ngua taqen madlek sagel ngen sever a ngen a viirang arle ves.

²⁴ De quasiq ai liina ip ngu teqestem per a ngen ip ngua dai a ngen a Mastaqa ip ngu teqestem ngen ip ngen dru a ngen a qevep. I sa raquarli nguat drlem ai ngen maarl malkuil mene ma Kristus i ngen dru a ngen a qevep sever a qa. Dap ngu na ngen uuret matna ip katikka uut tu auur a qevep de diiv ama arlias per a ngen.

2

¹ Dai sa maget gel ngua ip diip kula ngua tit sagel ngen ip ngu serlin a ngen, i diiv ama qelep ngen tik gua lengi ip taquarl mekai i ngus pas tem ngen.

² I ariq aip ngua rekmet na ngen be quasiq ama arlias per a ngen, dai ngu lu diip nemka qe tekmet na ngua iv ama arlias per a ngua? Katikka quasik!

³ Taqurla de quasik ngua mit dap ngua iil ama lengi ip ngen drlem ai quasiq ama arlias

per a ngua, i raquarli nguut drlem ai mager ip ngene guirl namen ama viirang semen ama aiska ama atluqa. I quasik ngu narliiv a ngen a gamansena ngere lenges na ngua, i raquarli a ngen a gamansena dai mager ip ngere tekmet na ngua iv ama arlias per a ngua. Taqurla dai ngu taqat drlem ai diip ngene taqat dadem ama lengi i sa ngua iil me nget. I ngene tekmet taqurla be diiv ama arlias per a ngua de saqikka diiv ama arlias per a ngen.

⁴ I lua i ai de ngu lil sagel ngen de ai de nguk nak i maikka ama arlem ngua never a ngen. De ngu lil i maikka ama aleng pet gua saqang i raquarli quasik ngu narliip ngu lenges na ngen iv ama arlemigl na ngen. Dap ngu narliip ngen drlem ai maikka vem ngua se ngen marevan!

Mager Ip Te Lemerl Iak Aa Viirang

⁵ Luqa i qa rekmet ne ama viirang peleqes na ngen, dai ngu narliip ngua taqen sever a qa. I qa rekmet be ama merlenka ver a ngua, dap maikka sagel ngen, dai ama merlenka veviit. Taqurla be maikka ngen mai dai ngene narli luqa ama merlenka. I quasik ngu narliip ngu riirl liina iv ama barliini.

⁶ I raquarli buup na ngen, dai sa ngen maarl na qa be qe tal ama getget be sa qa mit nep liirang aa arle ves.

⁷ Dai iara dai sa quasik mager ip ngen deraarl na qa. Dap ngene seserl ver aa viirang, de ngene sem madlek na qa. Taqurla ip diip kuasiq ama merlenka qa iit se qa vuuqas iv ama arlemigl na qa malai.

⁸ Taqurla dai maikka ngu nen ngen madlek ip maikka mager ip ngene rarlik ka nade a ngen a rlan.

⁹ De iani ama rarlimini i ngua iil sagel ngen dai raqurliani. I ngu narliip ngut lu aip kua ngen diit kut liirang aa mai, i mekai ngua sil ba ngen ne iirang ip ngene tekmet niirang.

¹⁰ Dai qatikka aip ngene seserl ver iari araa viirang, dai saqikka ngu na ngen, dai diiv uure seserl ver araa viirang. I luqa i qa rekmet ne ama vu sagel ngua, dai quasiaq ai ama barliini. Dap sa ngua seserl ver aa viirang i mekai qa lenges na ngua. I sa ngua seserl ver a qa de ma Kristus aa saqang ip mager ip saqi ama atlu a ngen a mugunes ip kurli ngen pambes.

¹¹ I ngua rekmet ne liina raqurla ip ngu pesdet sere ma Satan. I maikka qe narliip ke lenges i qat dan sede liirang aa raqurla angera rlan. I qatikka uut drlem ai i ai de vetpet ma Satan ke narliip ke lenges nauut.

Ma Paulus Ka Sil Sever Aa Aiska I Qa Mit Savet Ma Masidonia

¹² Lua i ngua mit nevet ma Epasas pet ma Troas dai ngua lu ama qaqet i re narliip te narli ama Lengi ama Atlunget sevet ma Kristus.

¹³ Dap taquarl i quasik ngua lu guak ma Taitus ip ke sil ba ngua sever a ngen a mugunes dai maikka de gua rlan dai quasiaq ai ama arlias per a ngua. Taqurla de qurli ngua se ama veluus gel ta, de ngua mit savet ma Masidonia ip ngu mali re ma Taitus.
Katikka liina de verleser aa.

*Ama Mugunes Ama Iameses I Ama Ngemumaqa
Qa Quapdemna Ne Ama Lengi Veleqes Nauut, Uut
Na Qa*

¹⁴ Maikka ama atlu sagel ama Ngemumaqa! I raquarli uut nemene ma Kristus i ai de vet ama Ngemumaqa qe tekmet na uut be uut tit nemen ama viirang mai. Be ai de uure tekmet taqurla, be liirang aa ngere teqerl ai qurl uut pet ma Iesus aa arlim. Be iara ver ama qerleng i ai de uut tit per a nget, be ai de uure su ama qaquet, be ama Ngemumaqa qe tekmet na ra ip tat drlem sever a qa. I lungera ama lengi sevet ma Kristus dai ai de verikperik se nget gel ngen taqurla be ngen drlem sever a qa.

¹⁵ Be ama Ngemumaqa dai ama arlias per a qa never a uut, i raquarli uure perik se ama lengi sevet ma Kristus. Be iari ama qaquet dai ama arlias per a ra; i re narli ama lengi ama treska vem nget. Dav iari dai diip lenges na ra.

¹⁶ Be lura i ama arlias per a ra never aa lengi dai diip te iames, i raquarli re narli ama lengi ama treska vem nget. Dap lura i rem ngim temanau ne auur a lengi i ama treska vem nget, i ra tu araa qevap ai lungera ama lengi dai diip ngere lenges na ra. Ngene lu. Katikka quasik mager iv a qek ke su ne lungera ama lengi ne aa dlek. Katikka quasik.

¹⁷ Dap katikka uut dai maget nauut iv uure su re lungera ama lengi. I quasiq ai uut ip taquarl iari i qatikka ai de rel sil sevet ma Kristus, ip te kiat ne ama qelaing nagel ngen. Dap katikka uut dai quasiq ai uut taquarl lura. Dav uut i ma Iesus aa maatpitta na uut dai uure tekmet sagel ngen

ne ama revan dama Ngemumaqa aa saqang. De uure su ngen te ama Ngemumaqa aa lengi ne ama revan.

3

Ma Paulus Ka Iil Ai Maget Na Qa Ip Ke Su

¹ Murl nauirl dai ngua iil gua langin sagel ngen. Dai ngu lu nanaa, kua ngen dru a ngen a qevep ai ngu barlnas? Maikka quasik!

Ngua, dai quasik mager iv a qek ke lil sever a ngua bareq a ngen ip mager ip ngua dai a ngen a Tiksiqa. Dav iari veleqes na ngen, dai re dleq ai mager ip tem nem ama lengi nauirl sagel ta ip tat drlem aip kua ama atlura na ra.

² Dap kuasik mager ip ngum nem ama lengi sever a nas. I nguat drlem ai ngen dai ip taquarl gua langinka. I uut drlem ai murl lua i ngut matna gel ngen dai ngen guirtik per a ngen a rut be ngen diit naset ma Iesus. Be nemta i re taqat drlem se liina dai rat drlem i sa ngut matna gel ngen ne ama atlu.

³ Be ama lengi i ngu tal nget nagel ma Iesus dai ngua men se nget sagel ngen be ngua iil me nget de a ngen a rlan. I quasiaq ai ngua iil lungera ne ama arlimaqa, dap katikka ama Ngemumaqa i qe iames masmas, dai qa mu lungera ama lengi de a ngen a rlan ne aa Qevepka ama Glasingaqa. I quasiaq ai qa nem aa lengi ip taquarl murl i qa mu nget pe ama duliam de qa qurl ma Moses.

Ma Paulus Ka Iil Ai Ama Ngemumaqa Qa Raapdemna Ne Ama Lengi Veleqes Nauut

⁴⁻⁵ I qatikka quasiaq ai ngut matna qut gua narliip, dap ma Iesus Kristus ka ding se ngua men

ama Ngemumaqa, be rlas tem ngua men a qa be ngut matna aa rletki. I quasiaq ai maget na ngua dav ama Ngemumaqa qa rekmet na ngua ip maget na ngua qut luqia ama rletki.

⁶ I qatikka quasiaq ai ngua ngu tal luqia ama rletki dav ama Ngemumaqa qa rekmet na ngua be maget na ngua iv aa langin-parik na ngua ip mager ip ngul sil sever a qa, i qa raapdemna nauut ne ama lengi ama iames nget. I lungera ama lengi i ngu su rem nget, dai quasiaq ai nget nagel ma Moses. I quasiaq ai uurel sil ba ra sever ama Lo, i raquarli ama Ngemumaqa qa taarl ne ama qaqet sever ama Lo arle ves. Dav uurel sil ba ra sever ama Ngemumaqa i qe narliip ke iames nauut ne aa Qevepka ama Glasingaqa. I raquarli ama Qevepka dai qe iames ne lura i re narligel ka.

⁷ Ama Ngemumaqa aa Lo i qa iil me nget pe ama duliam dai ngerel sil se ama qaqet ip tep ngip, i raquarli quasik maget ip ta tit kut nget. I murl lua i qa qurl ma Moses te aa Lo, dai baing se ama Ngemumaqa aa ansinki gel ka. Be aa sakngaqi qia sin malai. Be maikka quasik mager ip tet lu aa sakngaqi i raquarli qin sin malai. Dav aiv aa de qi saasik never a qa.

⁸ Dav ama Qevepka aa rletki dai qi veviit, de aa rletki dai qia uirl se liirang aa i iirang nge men pet ma Moses.

⁹ I lua i murl ka qurl ma Moses te aa Lo, de qa reqerl ne aa ansinki ngen aa dlek. Dap nevet liina dai iini ngerel sil se ama qaqet ip tep ngip sever araa viirang arle ves. Dap liini iara i uurel sil ba ngen ai mager iv ama Ngemumaqa qe verik per a ngen te a ngen a viirang, dai liina dai iini

veviit daleng liina i ama Ngemumaqa qa reqerl ma Moses.

¹⁰ I murl nauirl dai ma Moses ke tal ama rletki ama slurlki, dap sa iara dai quasiaq ai raqurla. Dap liina i ama Ngemumaqa qa raapdemna ne ama qaquet ama iames iini, dai maikka iini veviit.

¹¹ I ama Lengi ama Murl na uirl i ama Ngemumaqa qa raapdemna ne aa qaquet met ma Moses aa ngerik dai sa quasiaq ai iini veviit. Dap liina i ama iames iini, i ama Ngemumaqa qa raapdemna ne aa qaquet dai diip kuasik prleset ne iini. I qatikka iini dai iini veviit. I maikka ama atliini malai.

¹² Taqurla be ai de uure su ama qaquet i ai de quasiaq ama qelev uut dap slepslep per auut, i uurel sil ne ama lengi i ama Ngemumaqa qa raapdemna na nget. I maikka uure taqat drlem se liina, be uurel sil.

¹³ I quasiaq ai ama qelev uut iv uurel sil bareq ama qaquet. I quasiaq ai uut ip taquarl murl ma Moses i ama qelepka, i lua i ama ansinki ver aa saqang i qi saasik. Taqurla be qa uung per aa saqang ne ama luaniit. I raquarli quasik ke narliiv ama Isrelkena tet lu ama ansinki i qi saasik naver aa saqang.

¹⁴ Dap kuaatta i lura ret lu liina, dap ta dai ama dul men araa ning. Be qatiaskerl iara, i quaatta i ai de ra tis pet ma Moses aa Lo, dap kuasik te taqat drlem. Be liina dai be raquarl ai ama luaniit nge vesdet per araa saqang. Be liina ip taquarl ama luanini i iini nge vesdet per araa saqang dai qatikka ama aiska ama quanaska ip mager iv iini ngere iing, i aip trlas tem ta mene ma Kristus.

¹⁵ Dai be qatiaskerl iara i aip ta tis per ama lengi

i ma Moses ka iil, dai be qurli ra ip taquarl ama luanki i qia vesdet ser araa tuaqevep.

¹⁶ Dav ip taquarl murl ma Moses i aip lua i ip ka taqen sagel ama Slurlka de diip ke verik te liir aa ama luaniit never aa saqang. Dai iara i aiv iak never a ra, ka guirl sagel ama Slurlka dai sa raquarl ai quasiq ama luaniit never aa saqang. Be mager ip ke taqat drlem sever a Qa.

¹⁷ I liina i ngua mis ka, ai ama Slurlka, dai ama Qevepka ama Glasingaqa na qa. Be lura i ama Qevepka de araa rlan, dai diip ta tit meres ne ama Lo angera dlek. I raquarli re iames ne ama Qevepka aa tekmeriirang.

¹⁸ Be liirang aa dai ama dlek pem iirang, i iirang nagel ama Slurlka, i qa dai ama Qevepka na qa. Be ama Ngemumaqa dai qa guirltik per auut ip taquarl ka, i uuret dadem aa gamansena. Be lungera ama dlek i uure taneng a nget, dai quasiq ai uure trles nget ip taquarl murl ma Moses i qa uung per aa saqang. Be mager iv ama qaqet tem ngim de ret lu ama Slurlka aa dlek gel uut. Be raqurla be qatikka diiv uure teqerl ne ama Slurlka aa dlek, be qatiaskerl diip ngere riirl, katikka!

4

Maikka Uuret Dadem Ama Slurlka Ne Ama Revan

¹ Dai ngene lu, ama Ngemumaqa dai maikka aa arlem peviit sagel uut. Be qa qurl auut te aa rletki iv uurel sil ne ama Lengi ama Atlunget. Taqurla be quasiq ai leklek pe auur a ngerik dap katikka uuret matna madlek.

² I sa uut ngim temanau ne liirang aa ama tekmeriirang ama viirang, i liina i ama qaquet te trles, i raquarli ama qeleta se araa viirang. Be quaatta i iari ra taqen se uut, dap katikka quasiaq ai ama revan. I maikka quasiaq ai uure kaak, dap katikka uut taqen ne ama revan. Dai de quasiaq ai uure perik se ama Slurlka aa lengi mavik. Dap maiki muqas, i maikka ai de uure taqa su ne ama Slurlka aa lengi gel ama qaquet mai, ip mager ip lura i re narli auur a lengi i uure su, dai rat drlem ai uure su ne ama revan. Be ama Ngemumaqa qet lu ai uure taqat matna.

³ Dav iari never a ngen te tuqun ai quasik te taqat lu mamerl se ama lengi i uurel sil ba ngen na nget. Dai aip lura raqurla, dai ra nemen ama liinka ne lura i diip lenges na ra mer ama altingki. I raquarli quasik te narliip ta tu araa qevep sevet ma Iesus.

⁴ Ngene lu, taquarl i ama Slurlka ma Satan i luqa i aa dlek daleng ama qaquet mai ver ama aivetki, dai sa qa vesdet sere lura i araa tuaqevep, i lura i quasik trlas tem ta men ama Ngemumaqa. I ma Kristus dai qe teqerl auut ne ama Ngemumaqa aa gamansena de aa dlek mai. I qatikka ma Kristus ka nem lungera ama Lengi ama Atlunget, i nger ip taquarl ama nirlaqi. I maikka ma Iesus dai maikka qa ip taquarl ama Ngemumaqa. Dap lura i quasik tet lu, dai ma Satan ka vesdet per araa saqang.

⁵ I aip lua i ngene ngingdemna, dai quasiaq ai uure su ngen sever a nas. Dap katikka uure su ngen sevet ma Iesus Kristus naik. I maikka qa naik, dai ama Slurlka veviit. I qatikka uure manep

nas, de uuret matna bareq a ngen, i ma Iesus ka nem uut iv uure tekmet taqurla.

⁶ Dap katikka uure tekmet taqurla, i sa raquarli qa guirtik per auur a rut ip taquarl ama nirlaqi i ai de qi bingbing men ama arlenki. I qatikka qa rekmet taqurla sagel uut ip taquarl murl aa lengi nge taqen, ma',

'Mager iv ama nirlaqi qi bingbing men ama arlenki.'

1.3

Stt

Taqurla, be qatikka murl ka nem aa uimka ma Iesus Kristus, be qa ip taquarl ama nirlaqi. Be mager iv ama qaqet mai rem ngim sagel ka ip ke reqerl a ra ne aa Mam aa ansinki. Be diip tat drlem ai ama Ngemumaqa dai aa dlek peviit de ngen aa ansinki dai maikka ama atluqi veviit.

Ama Ngemumaqa Dai Aa Dlek Dav Ama Qaqet Dai Quasiq Ai Araa Nge Ama Dlek

⁷ I liirang aa i ama Ngemumaqa aa tekmeriirang ama atliirang, dai sa qa qurl auut tem iirang. I maikka liirang aa dai iirang peviit daleng liirang aa i ai de ren ban per iirang. I liirang aa, dai ma Iesus aa ansinki de ngen aa dlek i qurl iirang per auut. Dai ngu siquat ai auur a qetdingki dai ip taquarl ama a tiinki i iak ke trles aa qelaing, dai qa mu nget met ki de qa qutserl ki. Dap luqia dai quasiq ai ama dlek per a qi i ai de qia terl veranas. Dai auur a qetdingki, dai quasiq ara nge ama dlek, dav ama Ngemumaqa aa tekmeriirang ama atliirang dai qurli iirang pe luqia ama qetdingki. Dap katikka ama Ngemumaqa aa dlek naik, dai ngere tekmet nauut, be uurel sil bareq iari.

⁸ Be qatikka ai de re ngingdemna de re uamet nauut. Dap katikka quasiaq ai re tiktik dem uut ip kuasiaq uure su ne ma Iesus aa lengi. Be qatikka ai de quasiaq uuret lu ai diiv uure tekmet taqurla ve iang ama merlen, be katikka ai de quasiaq ai uure nging nep lungera ama merlen.

⁹ De qatikka ai de masmas de ama qaquet te narliip te uamet nauut. Dav ai de quasiaq ai ama Ngemumaqa qa tit namen auut. Be ai de ver iang de re tekmet be ama bias per auut. Dap kuasiaq ai re peleng auut.

¹⁰ Dai be qatikka ai de uut tit se luqia ama rletki gel ama qaquet, dav uut drlem ai mager iv ama qaquet te peleng auut ip taquarl murl ta veleng ma Iesus. Be quaatta i re lenges ne auur a qetdingki, dap kuasiaq a qeni, i raquarli uure teqerl a ra ne ama iames nagel ma Iesus. Be diip ta drlem ai qe sem madlek nauut.

¹¹ Be as lu iara i qurl uut i uure tal ama Slurlka aa lengi, dai ai de vet te siquat ip te peleng uut, i raquarli uuret matna barek ma Iesus. Dap katikka ai de ver auur a mugunes dai raqurla iv ama qaquet tet lu ai uut taarl ne ma Iesus aa dlek. I quaatta i ai de re lenges ne auur a qetdingki, be uut ip taquarl luqia ama tiinki i ai de qia terl veranas.

¹² Be ngen pet ma Korin, dai ngene iames nagel ama Qevepka aa rletki, dav uut dai qurl uut pet liina i mager iv uurep ngip.

¹³ I rlas tem uut men ama Ngemumaqa ip taquarl iak ka iil ve ama Langinka ma',
'Mekai ngua tu gua qevep sever a ngi de ngu nen
ngi, be ngia iames na ngua tik gua qume-

spik.
116.10

Sng.

Dai be saqikka uut tuaqen luqa aa tuaqevep. I qatikka ai de uurel sil sevet ma Kristus.

¹⁴ I uut drlem ai ama Ngemumaqa qa maarl ne ma Iesus never ama aapngipki. Dai saqikka diip ka raarl na uut never ama aapngipki ip kurl uut, uut na ngen gel ma Iesus.

¹⁵ Dai liirang aa i ngua sil sever iirang, dai iv iirang nge tat never a ngen ip ngen drlem se ama Ngemumaqa. I ama Ngemumaqa aa ngimsevetki dai maikka mager ip perik perik se qi gel ama qaqer i buup ip mager ip tat drlem, ai mager ip ke lemerl ta te araa viirang. De maikka buup na ra, dai diip ta taqen ne ama atlu malai sagel ama Slurlka. De diip ta taarl ne aa rlenki, de re manepnas per aa arlim.

¹⁶ I uut drlem ai diip buup ne ama qaqet te iames nagel luqia ama rletki. Taqurla be quasiaq ai lekkek pe auur a ngerik. Be quaatta i ai de re lenges ne auur a qetdingki ne ama merlen dap kuasiaq a qeni. I qatikka de auur a rlan dai ai de qe sem madlek nauut per ama niirl mai.

¹⁷ Be liina i uure tal ama merlen iara dai quasiaq ai ama barl nget, be diip kuasiaq ai ama ainkules de diip perleset na nget. Dap nasat dai diip ke van auut te ama raatmaat-nevet de ngen ama tekmeriirang i liirang aa i diip kurli iirang masmas. Taqurla be lungera ama merlen dai ama giliirang aa.

¹⁸ Taqurla be qatikka vem uut se liirang aa nev uusep, i liirang aa i quasiaq mager iv uuret lu iirang ne auur a saqang. I raquarli ama tekmeriirang i

ai de uuret lu iirang ne auur a saqang, dai ai de qurli iirang se ama veluus. Dap liirang aa i diiv uure taneng iirang pe uusep, i askuasiq uuret lu iirang dai diip kurli iirang masmas gel uut.

5

Liina I Ra Taarlviit Never Ama Aapngipki

¹ I nguut drlem ai gua qetdingki dai ip taquarl ama menderlki, i diip kuasiq ai qurli qi mas. Dai be nguut drlem ai aip ta veleng ngua, dai diip ngu raneng ama qetdingki ama iameski, be diip kurli ngua met luqia gel ama Ngemumaqa vuusep. I diiv ama Ngemumaqa qe rekmet ne luqia ama qetdingki ba ngua, de barek ngen a ngen saqikka.

² Dav iara dai qatiaskerl uure teving, i lenges lenges na auut pe luqi iara ama qetdingki. Dav uure narliiv uur ran sep luqia ama qetdingki i qi nevuusep.

³ I raquarli uure narliiv ama Ngemumaqa qe uung uut pe luqia ama qetdingki be diip kuasik kurl uut naik.

⁴ Taqurla be qatiaskerl iara dai uurek nak i uure narliip se ama qetdingki ama iameski i qi nevuusep. I uure teving dap kuasiq uure narliip te veleng uut ip masna uure verleset nanari. Dap katikka de auur a rlan, dai uure narliiv uure serlaap iv uure raneng luqia ama qetdingki ama iameski.

⁵ I qatikka liina i murl ama Ngemumaqa qa rekmet nauut, i qe narliiv uure iames gel ka vuusep, i be sa qa rlanmerlang tem uut iv uut bareq a qa, be qa reqerl auut ai qa qurl auut te aa Qevepka. Be

liina dai iini ngere siquat ai nasat de uure raneng aa tekmeriirang mai, i iirang pe uusep.

⁶ I ngene lu, katikka ai de ama Qevepka dai qe sem madlek nauut iv uut drlem ai diiv ama Ngemumaqa qe rekmet taqurla. Be uut drlem ai qurl uur iara ve luqi iara ama qetdingki dai be uurem ngim naa ne liina ip diip baing se uut per ama Slurlka aa luqupki.

⁷ Be qatikka iara dai qurl uut i uut taarl malkuil i ding se uut men a qa. I quaatta i quasiq uuret lu qa, dai quasiq a qeni.

⁸ Dap maikka uure taqat drlem ai diiv ama Ngemumaqa qe tekmet taqurla ip taquarl ka sil. I ama mugunes iara ver ama aivetki dai quasiq ai ama barliini. Dap liina i maikka iini veviit, dai i uut narliip kurl uut per auur a luqupki gel auut Mam pe uusep.

⁹ Dav ariq aip kuasik masna auur a Slurlka qa mer auut, dai quasiq a qeni. De quaatta i aip kurl uut iara ver ama aivetki dap kua qa tit se uut sevusep, dav auur a tuaqevap dai ama quanas nget. I qatikka uure narliiv uut tit kur aa narliip. Taqurla ip ma arlias per a qa.

¹⁰ I raquarli diiv uut mai uur raarl vet ma Kristus aa saqang i qurli qa ve aa luqupka ip ka raatmet se uut aip kua auur a mugunes nge rekmet be ama arlias per a qa, dap kua quasik. De diiv uut iak de iak ke raneng liirang aa i maget kur aa rletki i lua i qurl uut iara ver ama aivetki. Be lura i ra rekmet ne ama atlu sagel ma Kristus dai diip te raneng ama ranbandem. Dap lura i ai de quasiq ai re tekmet ne ama tekmeriirang kur ama Slurlka aa narliip, dai diip kuasik te raneng a qeni.

Ama Aiska I Ama Ngemumaqa Qa Raapdemna Nauut

¹¹ I ngene lu, sa uut drlem ai diiv uur raarl ver ama Slurlka aa saqang be uure taqa palu gel ka ip mager ip ma arlias per a qa, i raquarli aa dlek ip ke uas dai nget peviit. Be qatikka uure siquat iv uurel sil bareq ama qaqet ne lungere iara ama lengi i ama a revan nget, i quasiaq ai ama kaak nget. I ama Ngemumaqa dai qe taqat drlem ai ngua taqen ne ama lengi ama seserl nget. I maikka ngu taqat drlem, ai lungera dai ama seserl nget. De qerlka ngua tu gua qevap ai de a ngen a rlan dai ngen dru a ngen a qevap ai lungera dai ama seserl nget.

¹² I quasiaq ai ngu siquat ip ngua taarl nanas ip ngen deraarl ne gua rlenki. Kuasik. I lura veleqes na ngen i ai de re siquat ip te lenges na ngen, i lura i re su muqas, dai re barlnas i re su te araa serlura araa gamansena. Dap kuasiaq ai re seserl ver araa rut de ama Ngemumaqa aa saqang. I sa ngua iil sever a nas ip mager ip ngene piirlit barek lura ama vura ai ngua dai ngu taqa tekmet ne ama Slurlka aa rletki. I maikka de gua rlan dai ama atlu dama Ngemumaqa aa saqang.

¹³ Dai quaatta i iari i re tuqun ai uure kabaing, dai quasiaq a qeni. Dav as diiv uuret matna bareq ama Ngemumaqa. De saqikka ariq aiv iari never a ngen ta tu araa qevap ai uuret matna ne ama saikngias ama atlu nget, dai qatikka liirang aa mai i uure tekmet niirang, dai ip bareq a ngen.

¹⁴ I ama dlek i uuret matna na nget, dai nget nep ma Kristus aa ngimsevetki. I qatikka qe teqestem uut iv uure tekmet taqurla. I raquarli uure taqat drlem sever a qa, i qatikka qa dai ama quanaska

i qa ngip bareq ama qaqet mai. I qatikka ne aa aapngipki dai qa raapdemna na uut, be mager ip ke suquv auur a viirang.

¹⁵ A revan ma Kristus ka ngip bareq auut, ip ke iames ne lura i ai de ra tu araa qevep. Taqurla ip kurl uut per aa arlim dap kuasiq uut tit kur auur a narliip, dav uure tekmet iv ama arlias per a qa. I luqa i qa ngip, i qa mer auur a luqupka dav aiv aa de qa maarlviit naver ama aapngipki.

¹⁶ Dai be iara dai lura i ai de quasik tat drlem se ma Kristus, dai ai de ra tatmet se ama qaqet kut liirang aa i ret lu re tekmet niirang. Dai ai de murl uure tekmet taqurla dav iara dai quasik. Dai saqikka murl ngu lenges ne ma Kristus taqurla. Be ai de gel ngua dai kuasiq ai ama barl aa rlenki, dav iara dai nguat drlem ai aa rlenki dai qi veviit.

¹⁷ Dai aiv iak, i rlas tem ka mene ma Kristus, dai ama Ngemumaqa qa rekmet ne aa rutka be ama iameska, be iara dai qa muqas. I ama rutka ama murlaska aa dlek dai verleset na nget, dap baing se ama a rutka ama iameska aa dlek, be sa mager ip ka tit kur ama Ngemumaqa aa narliip.

¹⁸ I liirang aa ama dlek pem iirang, i iirang nge guirtik per auut, dai iirang nagel ama Ngemumaqa. I ne ma Kristus aa aapngipki dai qa verleset ne aa serlinki sagelem uut, i qa raapdemna nauut, uut na qa. De qa van auut te ama lengi iv uurel sil sevet liina bareq ama qaqet mai. Be mager ip tat dan sagel ka ip ke seserl ver a ra, de qerl kurl a ra te ama uupka.

¹⁹ De qerlka lungera ama lengi i uurel sil na nget, dai qe narliiv ama qaqet per ama qerleng mai per ama aivetki, dai rat drlem ai sa qa rekmet ne ama

aiska ip ke verleset aa serlinki sagel ta sever araa viirang arle ves. I qa verleset ne aa serlinki ne ma Kristus aa aapngipki. Be lura i ding se ra men a qa, dai quasik kem ngim sagel ta te araa viirang. I ama Ngemumaqa qa nem uut iv uurel sil taqurliani, ma Iesus Kristus ka ral auur a viirang. Taqurla be ama Ngemumaqa dai quasiq ai qa tu aa qevap sever auur a viirang, de qe narliip ke raapdemna na ngen, ngene na qa.

²⁰ I qatikka raqurla be uurel sil ne lungera ama lengi bareq ama qaqet per ama qerlengiirang mai. I uut dai ma Kristus aa aam na ra na uut. I aip lua iv uut taqen dai ama Ngemumaqa qa tu aa lengi mer uut, iv uure dlek iv uurel sil bareq a ngen. I uut tet ma Kristus aa luqupka i raquarli aa arlem never ama qaqet i qe narliip nge raapdemna ne ama qaqet, te na qa.

²¹ I ama aiska i qa rekmet na qa bareq auut iv uut den sagel ka, i qa mu auur a merlen ne ama viirang mai pet luqa i aa Uimka i quasiq ai qa rekmet ne a nge ama viini. I qa rekmet taqurla ne ma Iesus aa aapngipki, taqurla be uut tit meres ne ama viirang i quasik mager ip ka taarl ne auut sever iirang arle ves. Liina be mager iv ama Ngemumaqa qa tis uut, ai ama seserl uut.

6

Ma Paulus Kel Sil Ai Re Tal Ama Merlen I Ret Matna Ma Kristus Aa Rletki

¹ Ai de uuret matna, uure ne ama Ngemumaqa, be maikka ngua taqen sagel ngen madlek ma', 'I sa ngen daneng ama Ngemumaqa aa ngimsevetki, dai be quasik mager ip ngene serlek ne liina.'

² I raquarl ka taqen pe aa Langinka ma',
 'I liina i ngua mu ama giqi ip ngua tat never a ngi,
 dai qatikka ve liina de ngua narligel ngi be
 ngua iames na ngi.' *Ais. 49.8*

Dai ngul sil ba ngen ai sa iara, dai ama giqi qia
 men iv ama Ngemumaqa qa tat never ama qaqet.
 Be qatikka iara dai ama Ngemumaqa qe narliip ke
 iames ne ama qaqet never araa viirang.

³ Dai be ver auur a mugunes, dai mager iv uur
 taqa tekmet sagel ama qaqet mai. I ariq aiv uure
 tekmet ne ama vu, dai diiv uure tekmet ne ama
 qaqet be re raat. Be diip te tuqun ai auur a lengi
 dai quasiq ai ama revan nget.

⁴ Dap maiki mager ip ma qaqet tet lu uut de
 re tuqun ai ama Ngemumaqa aa uis na uut. Dai
 diiv iara ngu teqerl a ngen ne liirang aa i qurl uut
 per iirang. I aiv ama qaqet te tekmet ne ama vu
 sagel uut dap katikka mager iv uut taarl malkuil
 iv uut sep liirang aa arle ves. I liirang aa dai i ama
 merlen nagel ama qaqet, de liina i re tekmet ip
 madlek bareq a uut, de ver auur a aatmires dai
 iang ama merlen ngere lenges nauut, de liina i re
 urlistik per auut,

⁵ de re karabus na uut, de re ngingdemna ver
 auut ip te peleng uut, de iarang dai i uuret matna
 madlek be uure taneng ama getget, dai de ver iang
 dai quasiq ai uure taqa brlaing, de ver iang de
 maikka ai de ama getki vem uut maden.

⁶ Dap per auur a tuaqevap dai uure dlek iv uut
 tit kur ama Qevepka aa gamansena i ama atlu
 nget. I uure taqat drlem se ama Ngemumaqa aa
 gamansena i nget taqurliani: Liina i ai de quasiq
 ai masmasna rletrlet per ama qaqeraqa, de liina

i ra tat never iari, de re tekmet ne ama atlu sagel ta. De liina i maikka uure rarliq ama qaçet mai ne ama revan. I qatikka uure tekmet taqurla iv ama mening uut de aa saqang.

⁷ Taqurla de ai de uure su ne ama lengi ama revan nget sevet ma Kristus. I uure taneng ama Ngemumaqa aa dlek be uure tekmet taqurla. I ai de uure taneng ama Slurlka aa lengi i nger ip taquarl ama sinki i ama gerli sepna na qi. De ai de uure su ne ama Slurlka aa lengi ip mager ip ngere kutgil de ama qaçeraqa. Dai qatikka ai de uure ruirl se auur a qumes-ta ne liiram aa.

⁸ I uure tekmet taqurla be quaatta i ama qaçet te barl auur a rlen, dap kuarl ra tis uut ai ama sementa na uut, de quaatta i ama qaçet ta taçen ai ama atlura na uut dap kuarl iari dai ra taçen ai ama vura na uut. De iari dai ra tuqun ai uure kaak, dap katikka uut taçen ne auur a revan.

⁹ De iari re tuqun ai quasiq ai ma Kristus aa aamki na ra na uut. Dav iari dai rat drlem ai uut dai qa nem uut. De qatikka ai de masmas iari re siquat ip te peleng uut, dap katiaskerl uut dai uure iames. De quaatta i ai de re rurlistik per auut be ai de ama qares ip te peleng uut. Dap katikka uut maarl.

¹⁰ De quaatta i ai de ama arlemigl nauut i re lenges ne iari never auut, dap de auur a rlan dai ama arlias per auut. I raquarli ama Ngemumaqa dai ai de qurli qa qe ne auut. De quaatta i ai de ver iang de quasiq auur a qerang, dav uure kurl ama qaçet te ama Qevepka aa tekmeriirang i buup ne iirang, iv ama arlias per a ra. Ii, be quaatta i quasiq auur a qerang dav uure taneng liirang aa, i sa ama

Ngemumaqa qa muvuusep ai diip ke qurl aa uis tem iirang.

¹¹ Katikka ngen pet ma Korin, i ngua iil lunger iara sagel ngen ne gua revan. I sa ngua sekdem met liirang aa mai sever auur a mugunes.

¹² I qatika quasiq ai uut i quasik pem uut se ngen, dap katikka ngen, i quasik pem ngen se uut.

¹³ Dap katikka ngen dai maikka raquarl ai ngua uis na ngen. I maikka vem ngua se ngen malai. Dai saqikka mager ip ngene guirltik a ngen a arlem ne ngen iang ama qelaing sagel ngua, de ngene taqa meraqen per a ngua.

Ama Kristenkena Dai Qula Dingding Se Ra Mene Lura I Quasik Ta Tu Araa Qevep

¹⁴ Dai qatika ver a ngen a mugunes, dai quasik mager ip dingding se ngen mene lura i quasik ta tu araa qevep. De qula ngen diit kur araa gamansena ip te tuqun ai ngen namen a ra. I raquarli ngen, dai ip taquarl ama nirlaqi, i qi nagel ma Iesus. I maikka quasik mager ip ngene tekmet ne ama viirang i iirang nep ma bengaingki. I ama Slurlka aa gamansena de ma Satan aa uang ama gamansena dai quasik mager ip ngere ngingdemna. Liina dai maikka quasik maget.

¹⁵ I qua mager ip ma Kristus ke ne aa qumeska ma Satan, ian deraarl vembes de iane taing? Maikka quasik maget. De ngu lu nanaa? Kua mager ip ding se ngen mene lura araa gamansena i quasik ta tu araa qevep? Maikka quasik maget!

¹⁶ De ngu lu nanaa? Kua mager iv ama Ngemu-maqa aa ding se ama iaus ip ngere main pe aa Lautu-vem-ki ama Slurlki? Maikka quasik maget!

I murl dai ai de qurl ama Slurlka aa Qevepka ve aa Lautu-vem-ki. Dai iara dai uut i uut tu auur a qevep sever a qa, dai uut ip taquarl aa Lautu-vem-ki, i raquarli i qa mu aa Qevepka de auur a rlan. I murl ama Ngemumaqa qa sil sever aa qaqet taqurliani, ma’,

‘Diip kurli ngu na ra, de diip ngu paikmet ngu na ra. Be ngua dai diiv araa Ngemumaqa na ngua, de ra dai diip ngua uis na ra.’ *Livai 26.12*

¹⁷ Dai be qatikka ama Ngemumaqa qa ruqun a ra ma’,

‘Maikka mager ip ngene iing namene lura i quasik ta drlem se ngua. De quasik mager ip dingding se ngen men a ra. De quasik mager ip ngene tek per araa tekmeriirang ama viirang. I ariq aip ngene tekmet taqurla, dai diip ngua taarl se ngen.’ *Ais. 52.11*

¹⁸ De saqikka iang ama lengi ma’,

‘Ngu a i ama Slurlka na ngua daleng ama tekmeriirang mai. Dai diiv a ngene Mam na ngua. De ngen dai diip ngua uis na ngen, i ama quatta ngen ama nankina. I maikka vem ngua se ngen.’ *Ais. 46.3*

7

¹ Dai gua rluavik, i maikka vem ngua se ngen. Ngene lu, sa ma Ngemumaqa qa muvuusep ai diip ke tekmet ne ama atlu bareq auut ne lungera ama lengi. Taqurla, dai be mager iv uure kelnas te ama viirang. De uure lemerl auur a rut te ama viirang. De uure dlek iv uure taneng ama tuaqevep ama mening nget. I qatikka mager iv uure lemerl nas

mmas ne ama Qevepka aa dlek i raquarli mager iv uure palu gel ka, i qa dai aa dlek peviit.

Maikka Ama Arlias Pet Ma Paulus Never Ama Korinkena

² Maikka mager iv a ngen a ding se uut sagelna, i raquarli ai de quasia ai ama vu gua rutka sagel ngen, de quasia ai ngua lenges ne iari never a ngen i ngua taqen se ra. De ai de quasia ai ngu suam se ama dlek nagel ngen ip ngu barlnas na nget.

³ I quasia ai ngua quarl te lungera ama lengi ip ngu lenges na ngen. I sa ngua sil ba ngen ai maikka vem ngua se ngen. Be qatikka diip ngu na ngen dai ama quanases mer uut mmmas i uure iames ip deng i uure ngip.

⁴ I maikka nguut drlem ai i ai de ngen deraarl malkuil de vem ngen se uut. De ai de ama arlias per a ngua never a ngen i qurli ngen taqurla. Be ngene sem madlek na ngua ne liirang aa. Be quaatta i ai de ama merlen nget den sagel ngua, dap ngua dai ama arlias per a ngua veviit.

Ma Paulus Kel Sil I Lua I Qa Lu Ma Taitus Pet Ma Masidonia I Qa Men Se Ama Lengi Ba Qa

⁵ Lua i uut men pet ma Masidonia iv uure mali re ma Taitus, dai maikka buup ne iari i lura i quasik te narliip se ama Slurlka dai re siquat ip te lenges nauut. Taqurla be quasia ai mmmas per auut. I rerl kirl na auut maden maden, i lura i iari dai ama Judaqena na ra, dav iari dai quasia ai ama Judaqena na ra. Dap katikka de auur a rlan dai auur arlem malai never a ngen. Be maikka lenges lenges nauut never a ngen.

⁶ Dap ngene lu, ama Ngemumaqa i ai de aa arlem sagel lura i lenges lenges na ra, dai qa maarl ne gua rutka i qa nem ma Taitus sagel uut.

⁷ De maikka ama arlias per a ngua i ngut lu qa, dap liina i iini veviit, dai qa sil ba ngua sever a ngen. I qe tuqun ma', "Ama Korinkena, dai sa ra guirltik per araa rut be maikka vem ta ip tet lu ngi. Be re narliip ta taarl men na ngi ip ta taarl sep lura araa qames. De qatikka re narliip ta tit kut gia lengi." Dai qatikka ngu narli ma Taitus ka sil taqurla dai maikka ama uilas de gua rlan, i maikka ama arlias per a ngua malai.

⁸ Dai ama revan i mekai ngua iil ama Lengi ama dlek pem nget sagel ngen, dai be maikka lungera nge rekmet be ama arlemigl na ngen. Be saqikka ngua dai ama arlemigl na ngua never a ngen. Dav aip baing se ma Taitus de ngua narli sever a ngen ai masna verleset ne liina i ama arlemigl na ngen.

⁹ Be iara dai ama arlias de gua rlan. Dap kuasiq ai ama arlias per a ngua i raquarli ngene tal ama merlenka. Kuasik, dav ama arlias per a ngua i raquarli luqa ama merlenka qa rekmet be ngen ngim temanau ne a ngen a viirang. I qatikka ama Ngemumaqa qa rekmet taqurla ip mager iv a ngen arlem i ngen dekmet ne ama viirang. Taqurla be gua lengi ip ngu seserl ver a ngen dai maikka nge mat never a ngen, dap kuasiq ai nge lenges na ngen.

¹⁰ Dav ama qaqet i quasik tat drlem se ama Slurlka, i ai de ama arlemigl na ra never araa viirang, dap kuasik ta guirltik per araa rut, dai diip tep ngip. Dav aiv iak i ama Ngemumaqa qa qurl a qa re ama arlemigl be qe kuarl temiis ip ke ngim

temanau ne aa viirang, dai diip ke iames masmas. Be saqias diip kuasiq ai qa tu aa qevep sever a qerang.

¹¹ I qatikka liina i ama arlemigl na ngen dai nagel ama Ngemumaqa. Dai be mager ip ngenem ngim sagel liina i ama Ngemumaqa qa rekmet niini sagel ngen. Taqurla be qatikka ngene dlek i ngenel kel ama qaquet ip kula ra tariq ama Slurlka aa lengi. De qatikka ai de ngene dlek ip ngene teqerl a ngua ai sa ngen seserl ver ama merlen peleqes na ngen. De maikka quasiq ai ama arlias per a ngen nevet luqa i qe tekmet ne ama vu. Be maikka ngeterl a ngen se liina. Taqurla be ngene dlek ip masna ngua ren sagel ngen. De maikka ngene dlek ip ngen seserl vet luqa aa viini, i liina i iini nge lenges na ngen. De ngene tekmet ip ngen deraarl ne luqa. Dai be qatikka ne liirang aa mai i ngene tekmet ip ngene seserl vet luqa ama merlenka, dai ngene teqerl ai maikka ama atlura na ngen. I ngenet dade gua lengi be quasiq a ngen a nge ama lengi sever a qerang arle ves.

¹² Dai ngene lu, lua i ngua iil sagel ngen dai quasiq ai ip ngu piirlit barek luqa i qa lenges na ngua. De quasiq ai ngua iil ip ngu seserl vet gua rlenki. Dap maikka ngu narliip ngen drlem sever a nas, ai maikka ngene rarlik ngua de ngene palu gel ngua i raquarli ngene tekmet ne liirang aa de ama Ngemumaqa aa saqang.

¹³ Taqurla be ngut lu, i ngen diit kur auur a lengi be maikka ama arlias per auut nevet liina.

Dai qatikka raqurla, be maikka ama atlu de gua rlan never a ngen. De iani dai maikka ama arlias per auut i ma Taitus ka men se ama arlias malai

i raquarli ngen sem madlek na qa ne a ngen a arlem. Be maikka ama uilas de aa rlan.

¹⁴ I lua i ngua nem ma Taitus sagel ngen dai ngul sil ba qa ai maikka ngen mugelnas ne ama Slurlka aa gamansena. Dai be qatikka qet lu ngen, i ngene tekmet ip taquarl ngua meraqen. Dai be ngen seserl vet liirang aa i ngua iil sever iirang. Taqurla be quasiaq ai ngen lenges ne gua rlenki.

¹⁵ De ngene narligel ma Taitus de ngene palu gel ka i qa dai qa met gua luqupka. Be iara dai qat drlem sevet liina i mekai qurli qa gel ngen, be aa arlias dai nget peviit.

¹⁶ Dai qatikka liini iara dai iini veviit. I maikka vet gua tuaqevap dai maget na ngen ip ngene tekmet ne ama tekmeriirang kur ama Slurlka aa narliip.

8

Ama Qelaing I Ra Inq Demna Na Nget Barek Lura I Ama Niingki Qia Lenges Na Ra

¹ Dai gua rluavik, ngu narliip ngu sil ba ngen sever ama tekmeriirang ama atliirang i lura vet ma Masidonia ta rekmet niirang. I lura dai ama Ngemumaqa qa mu aa arlem de araa rlan ip ta tat navet.

² I qatikka lura dai re teving, i quasiaq araa qerang. Dap de araa rlan dai maikka ama arlias per a ra, be re tekmet ne araa dlek ip te kurl lura te ama qelaing, i ra vet ma Judia i ama niingki qi lenges na ra.

³ I quaatta i quasik buup ne araa qerang dap ta quarl te ama qelaing i buup. I quaatta i re teving i quasik buup ne araa a nge ama qelaing, be maikka

ra ip taquarl lura i ama ruus per a ra. I qatikka ra, re tekmet ne liirang aa qurl araa narliip.

⁴ I qatikka lura vet ma Masidonia, dai re tuqun a ngua ma', "Kula ngi kel uut, dap mager iv uure kurl lura te ama qelaing. I mager iv uut tat nevet lura vet ma Judia, i lura i ama Ngemumaqa aa uis."

⁵ Dai maikka uure nan se araa gamansena, i maikka re tekmet ne ama tekmeriirang i buup. I nauirl dai rlas tem ta mene auur a Slurlka ma Iesus. Baiv aa de rlas tem ta men a uut, iv uut maqas uut tit naser ama Ngemumaqa.

⁶ Taqurla be ngua ruqun ma Taitus ma', "Guakka, saqiaskerlka diip ngia tit sagel ama Korinkena ip ngia ter ama qelaing nagel ta ip taquarl mekai, ip mager ip ngi prleset luqia ama rletki veleqes na ra iv uut drlem ai araa arlem.

⁷ Taqurla dai ama revan, i ngen pet ma Korin, dai maikka ngene uirl se iari ama qaqet, i maikka buup ne a ngen a tekmeriirang. I liina i maikka ngen dru a ngen a qevep sevet ma Kristus. De liina i ai de ngene taqa su re ama Lengi ama Atlunget. De maikka ngene taqat drlem se ama Ngemumaqa aa tekmeriirang. De qatikka ai de ngen derat navet kur aa narliip, de qerlka vem ngen se uut. Taqurla dai mager ip ngene ruirl se iari i ngene kuarl te ama qelaing bareq ama Slurlka aa uis i ama ruus per a ra.

⁸ Dai quasiaq ai ngu teqestem per a ngen ip ngene kuarl te ama qelaing. Dap ngu narliip ngut lu, aip kuarl ama revan i a ngen arlem ip taquarl iari ama Kristenkena be diip ngen derat nevet lura i ama getki vem ta.

⁹ I ngen drlem sever auur a Slurlka ma Iesus

Kristus, i qa dai maikka aa arlem peviit never ama vura. I quaatta i maikka qe ruirl se ama tekmeriirang mai, dap ka qik de liirang aa mai be qa ip taquarl luqa i quasiaq aa qerang. I qatika qa rekmet ne liina ip ke iames na ngen. I qa lenges na nas taqurla ip bareq a ngen, ip ke guirltik per a ngen ip diip ngene raneng ama tekmeriirang mai nagel auut Mam.

Mager Iv Uure Kuarl Te Auura Tekmeriirang Ip Diiv Ama Ngemumaqa Qe Qurl Auut Te Aa Tekmeriirang

¹⁰ Dai ngu narliip ngul sil ba ngen, aip ngu lu diip ngenerl kuarl te a ngen a qelaing nanaa? Mekai vet luqia aanameq ama ageski dai ngen uirl i ngenerl kuarl te ama qelaing ip barek lura i lenges na ra mer ama niingki. I ngene uirl se iari, i maikka ngene narliip taqurla.

¹¹ Dai iara dai mager ip ngene perleset luqia ama rletki, i ngenerl kuarl ip diiv ama qaqet mai tet lu ai ngen dai uilas uilas per a ngen ip ngene tekmet ne liina. I qatika mager ip ngenerl kuarl kut liirang aa i iirang gel ngen.

¹² I qatika aiv ama arlias per a ngen ip ngenerl kuarl nevet liirang aa i iirang gel ngen, dai ama Ngemumaqa, dai diiv ama arlias per a qa navet liirang aa, i ngenerl kuarl tem iirang. De gel ama Ngemumaqa dai quasiaq a qeni, i aiv iak i quasik ka quarl, i luqa i quasiaq aa qerang.

¹³⁻¹⁴ Dai quasiaq ai ngu tuqun ip ngene prleser a ngen a qelaing, i ngenerl kurl lura i quasiaq araa qerang. Kuasik. Dav iara, dai buup ne a ngen a tekmeriirang. Dap ta dai maikka ama ruus per

a ra. Taqurla be mager ip ngen derat never a ra. Taqurla ip saqikka aip lua, i quasiq a ngen a qerang, dai saqikka mager ip te guirltik, i rerl kurl a ngen. I liina dai mager ip ngen derat never a na raqurla iv ama quanases met ngen.

¹⁵ I ve ama Ngemumaqa aa Langinka dai ama lengi nge taqen sevet liina. I lua qa quarl te ama asmes ma narevuk, i nget ma’

‘Aiv iak i qe teksenas, dap ke narliip ke kiarlet de ama asmes i buup. Dap katikka quasik mager ip ke as de a qeng ama asmes. Dap luqa i qa tu aa qevep sever iari, de qa ter ama asmes ama langas. Dai qatikka ama Ngemumaqa qa rekmet ip maget ne ama asmes ip maget kur aa liinka.’ *Kisim Bek 16.18*

Ma Paulus Ka Nem Ama Depguas Na Ra Savet Ma Korin

¹⁶ Dai maikka ngua taarl ne ama Ngemumaqa aa rlenki, i qa maarl ne ma Taitus aa rutka be qatikka aa tuaqevep ip taqua ngua, iv uun derat never a ngen.

¹⁷ Be lua i ngua snanpet na qa ip ka tit sagel ngen, dai maikka qa rarlisdem na de aa rlan. I maikka qa dai uilas uilas per a qa ip ka tit sagel ngen.

¹⁸ Be diip ngum nem ngene i aiam iv ian ne na qa. I liiam aa dai maikka ama atlu iam. Be diiv iara ngul sil sever iak. I qatikka luqa, dai maikka ai de qat drlem sal sil ne ama Lengi ama Atlunget. Taqurla be ama Slurlka aa uis never ama qerlengiirang iara dai ra tis ka ai ama atluqa.

¹⁹ Taqurla be ra mu qa ip diip ke tal a ngen a qelaing i aip lua i uut tit savet ma Judia, i uure taneng ama qelaing. I diiv uure tal nget barek lura i ama ruus per a ra. Taqurla be diip lura ret lu raqurla, de diip ta taarl ne ama Slurlka aa rlenki never a ngen.

²⁰ I uure tekmet taqurla, i quasiq uure narliiv a qek ka taqen se uut se auur a rletki i uure ngingdemna ne ama qelaing. I mager iv uure taqa uas te a ngen a qelaing i buup i ngen kuarl tem nget.

²¹ I maikka uure dlek iv uure taqa uas de uure tekmet ne ama atlu se luqia ama rletki. I mager iv uure tekmet taqurla iv ama arlias per ama Slurlka de ama arlias pet ngen ama qaqet.

²² Dai liiam aa, i iane ne ma Taitus, dai saqi diiv iara ngul sil sever iak. I luqa dai uut lu i qa dai ai de vet ket matna, be iara dai aa rutka qa maarl, i qe narli sever a ngen. Taqurla be qat drlem ai diip ngene taqat mat-nevet. Taqurla be maikka ama arlias per a qa never a ngen.

²³ I ma Taitus, i gua maatpitka, de gua rluaqa, dai ngua nem ka ip ma ngua. Dap liiam aa i iane na qa, dai ama Lautuqi qia nem iam. I liiam aa ian a gamansena dai maikka ama atlunget. Be ama qaqet ta taarl ne ma Kristus aa rlenki never a iam.

²⁴ Taqurla dai be maikka mager ip ngene taqa tekmet se lura ama depguas na ra. Taqurla be diip ngene teqerl ai ngene rarliq ama Ngemumaqa qe ne aa qaqet. Taqurla be diiv ama Slurlka aa uis tat drlem ai liina i uure barl a ngen a rlen petpet, dai ama a revan.

9

Te Ngingdemna Ne Ama Tekmeriirang Barek Lura I Quasiq Araa Qerang

¹ Dai lura i ama Ngemumaqa aa uis pet ma Judia, dai sa ngen drlem ai diiv uure ngingdemna ne ama qelaing iv uurem nem nget ba ra. Taqurla be quasik mager ip ngua tat nade lungera ama lengi vapiit papiit.

² Dai nguat drlem ai ngene narliip ngenem nem ama qelaing bareq a ra. Taqurla be iara dai ngua taarl ne a ngen a rlen gel lura iara ama qaqet, ama Masidoniaqena. I ngul sil ba ra ma', "Auur a rluaviq ama Kristenkena vet ma Akkaia, dai medu vet luqia aanameq ama ageski de ra rarlisdem ip te ngingdemna ne ama qelaing ip ta tat navet lura i ama ruus per a ra, per ama qerlingki ma Judia." Taqurla be ngu barl ngen gel ama Masidoniaqena, be re narli sever a ngen, dai de ret dade a ngen a gamansena i re ngingdemna ne ama qelaing.

³ Dai be iara, ngum nem lura ama depguas na ra. Dai be mager ip ngene ngingdemna ne ama qelaing nauirl, iv aiv aa de baing se ngua. I ariq aip kuasik ngen iing demna na nget dai diiv ama qelep ngua tiq ama Masidoniaqena, i raquarli quasik ngen narligel gua lengi.

⁴ I sa raquarli ngua sil nauirl, ai diip ngene ngingdemna ne lungera ama qelaing. Be ariq aiv iari ama Masidoniaqena i re ne ngua, dai quasik ngu narliip baing se uut, dap kuasik ngen iingdemna ne ama qelaing. I ariq aip taqurla dai diiv ama qelev uut mai, uut na ngen. Dap maikka ngen, dai diiv ama qelep ngen malai.

⁵ Taqurla be qerl liina, be ngua nem lura i ama depguas na ra nauirl sagel ngen ip mager ip ta raat never a ngen ip ngen iingdemna ne lungera ama qelaing, i murl ngen muvuusep ip diip ngene quarl tem nget. I ariq aip ngene iing demna na nget iv aiv aa de baing se ngua, dai diiv uut drlem ai ngen kuarl aa kur a ngen a narliip. Dap kuasiq ai ngenerl kuarl i raquarli qurli ngua gel ngen de ngu teqestem per a ngen.

Lura I Ra Mu Gelnas I Rerl Kuarl Dai Diiv Ama Ngemumaqa Qe Virliit Ba Ra

⁶ I diip ngu siquat i ngul sil taqurliani. Aiv iaq i qe raat ama arlim i buup, dai diip ka ter ama asmes i buup na nget. Dap luqa i ama neng na qa, be quasik ket matna maden, dai diip kuasik buup ne aa nge ama asmes.

⁷ I ama Ngemumaqa dai ai de vem ka se luqa i qerl kuarl ne ama arlias. Taqurla dai be quasik mager ip ngenerl kuarl i raquarli iak ke tuqun a ngen. I aiv iak i qerl kuarl de qa tu aa qevep pe aa qelaing angera reng, dai kuasiq ai ama atlu raqurla. Taqurla dai be qatikka mager ip ngene taqa mu a ngen a qevep. Ai liirang aa i ngenerl kuarl, dai mager iv ama arlias de a ngen a rlan de ngenerl kuarl.

⁸ I ariq aip ngene tekmet taqurla nade a ngen a rlan, dai mager iv ama Ngemumaqa qe taqa uas tem ngen de qerl kurl a ngen te ama tekmeriirang. I diip per ama niirl mai de qe uas tem ngen. Be quasik mager iv ama ruus per a ngen te a qeni. Be diip ngene tekmet ne ama tekmeriirang i buup ip ngen derat never iari, qatikka.

⁹ I aiv iak i qerl kurl iari te ama tekmeriirang, dai diip ka ip taquarl luqa i ama Ngemumaqa aa Langinka qa sil sever a qa ma',

'Luqa i qa tit naser ama Ngemumaqa dai ai de qerl kuarl te ama tekmeriirang barek lura i ama ruus per a ra. Be ama Ngemumaqa dai diip kuasik ngerlangken per a qa ne liirang aa ama atliirang i qe tekmet niirang. Be qatikka luqa dai diip kurli qa masmas.' *Sng. 112.9*

¹⁰ I ama Ngemumaqa dai ai de qerl kuarl te ama asmes iv ama qaquet te kutserl nget. Taqurla de qerl kurl lura i ama getki vem ta re ama asmes. Taqurla be ver a ngen a mugunes dai diip kerl kurl a ngen te ama tekmeriirang mai. Be qatikka mager ip ngen derat never iari vapiit papiit ne ama tekmeriirang ama atliirang.

¹¹ I ne ama aisiirang i buup, dai diiv ama Ngemumaqa qa tat never a ngen ne ama tekmeriirang i buup. Be mager ip diip ngenerl kurl iari te lungera ama raatmaat-nevet i buup. Taqurla dai be liirang aa ama tekmeriirang i ngen kuarl tem iirang i buup, dai diiv uure tal iirang savet ma Jerusalem. Be maikka diip buup ne iari ta taarl ne ama Ngemumaqa aa rlenki navet liirang aa.

¹² Dai be liina i ngen derat never iari raqurla, dai be lura i ama Ngemumaqa aa uis, dai diip kuasiq ama ruus per a ra re a qerang. Dap kerlka iani, dai buup ne ama qaquet, dai maikka diip ta taqen ne ama atlu malai sagel ama Ngemumaqa de ra taarl ne aa rlenki ne iarang.

¹³ I qatikka liina i ngenerl kuarl, dai diip ngene teqerl ai maikka vem ngen se ama Ngemumaqa, i

ngene tekmet ne ama tekmeriirang ama atliirang kur aa narliip. I diiv ama qaquet ta taarl ne ama Ngemumaqa aa rlenki i raquarli ngen narligel ka. De ngene tekmet ip taquarl ai de ngene su ne aa Lengi ama Atlunget. De diip ta taarl ne aa rlenki, i raquarli quasiaq ai ngene tekse nas dap ngenerl kurl iari, de ngen derat never ama qaquet mai.

¹⁴ Be lura i ai de ra ter ama tekmeriirang nagel ngen, dai diip te raring ba ngen de rerl kuarl te araa arlem sagel ngen. I raquarli ama Ngemumaqa qe tekmet na ngen iv a ngen arlem de a ngen a ngimsevetki sagel ta.

¹⁵ Dai be qatikka mager iv uut mai, uut taqen ne ama atlu malai sagel ka nevet liina i iini veviit, i aa arlem malai, be qa qurl auut te aa Uimka i maikka liina dai iini veviit, be quasik mager iv uure taqal sil sever a qa. Maikka atlu malai.

10

Ma Paulus Ke Teqerl A Ra Ai Ama Ngemumaqa Qa Mu Qa Iv Ama Aposel Na Qa

¹ Katikka ngua ma Paulus dai ai de ngu tuaqen ma Kristus aa gamansena. I qa dai ai de quasiaq ai qe barl nas, dai de quasiaq ai masmasna ama qurek per a qa. Dai be ngu nen ngen ip ngene narligel gua lengi. I ngu at drlem ai iari never a ngen dai re kaak sever a ngua. I ai de re tuqun ma’, “Aip lua i qurli qa gel uut dai qa ip taquarl ama mumki na qa. Dav aip kurli qa sangis na auut de qe dlek i qe teqestem per auut.”

² Dai maikka ngu nen ngen madlek ip ngene uuvup lura araa lengi. Taqurla be aip lua i ngua men sagel ngen dai sa diip kuasik ngu serlin na

ngen. Dap diip ngua taarl ne lura i ai de re tuqun ma', "Ma Paulus, dai ai de qe keraapki, ip taquarl iari i ai de re barl nas i lura i quasik tat drlem se ama Ngemumaqa."

Be ai de ra tuqut ngua raqurla dap kuasiq ai ngung ning me ra.

³ Be quaatta i uut men de auur a qetdingki never ama aivetki dap liina i ai de uut tesna uure ne ma Satan aa seviraqi dai iini muqas. I quasiq ai uut tes ip taquarl lura i quasik tat drlem se ama Ngemumaqa.

⁴ I qatikka liirang aa i ra tes ne iirang dai iirang muqas. Dav uut, dai quasiq ai uure taneng liirang aa. Kuasik. Dap katikka uut tes i uut tit kur ama Ngemumaqa aa aisiirang manarevuk, be mager iv uure lenges ne ma Satan aa seviraqi ara dlek.

⁵ I quaatta i ra taarl sev auur a qames dap katikka diiv uure vin me ra manep. I uut taarl sep lura araa qames i ai de re pesdet ser ama qaquet ip kula rat drlem se ama Ngemumaqa. I qatikka uure ruirl se lura ne ama Ngemumaqa aa saikngias. Be qatikka mager iv uure kiat ne araa tuaqevap sagel ma Kristus ip ta tit kur aa narliip.

⁶ Be aip lua i ngene narligel ma Kristus, de ngen drlem ai ngua dai a ngen a Uaska (Aposel), dai diip mager ip ngua ren de ngu urlistik lura mai i ai de re lenges ne ma Kristus aa lengi i re tekmet ne ama viirang maden maden.

⁷ Dai mager ip ngene taqam ngim te liirang aa i ngua sil sever iirang. I iari aa veleqes na ngen i maikka ai de re tuqun, ai ma Kristus ka nem ta, dap kuasiq ai qa nem ngua. Dap katikka mager

ip te taqat drlem ai ma Kristus ka nem ngua ip taquarl lura i aa aamki na ra.

⁸ Be ngua dai quasiaq ama qelep ngua ip ngul sil sever a nas. Be mager ip ngu barl nas kuarla i ngul sil ai ama Ngemumaqa qa qurl a ngua re ama dlek. I qatikka ngu tekmet taqurla ip ngu sem madlek na ngen. I quasiaq ai ngua raneng ama dlek ip ngu tekmet na ngen ip ngene raat.

⁹ Dai iara dai quasik mager ip ngua taqen vapiit papiit sevet liina. I raquarli quasik ngu narliiv iari re tuqun ai ngu tekmet taqurla ip teng ning me ngua.

¹⁰ I ngua taqen taqurla i raquarli iari ra taqen sevet gua langin i ngua iil ma', "Ma Paulus aa lengi i qa iil dai ngere kutgil dem uut malai. Dav aip ka men sagel uut de qa taqen dai quasiaq ai qe lalangmet, dap ka ip taquarl ama mumki na qa."

¹¹ Dai lura i ra taqen taqurla dai mager ip te taqat drlem ai aip kurli ngua sangis de ngu lil, dai aip ngua men, de diip ngu dlek ip ngu tekmet ip taquarl ai de ngua lil.

¹² Dai aip kuasiaq ama arlias pet lura never a ngua, dap katikka re barl nas be re tuqun ai quasiaq ai ma Kristus ka nem ngua, dai qatikka ama neng na ngua. Be quasik mager ip ngu na ra, uut taarl metna ne lungera ama lengi. I raquarli ra dai ra vet gua arlim, i qatikka ai de re barl nas be re tuqun ai ama atlura na ra. Dap kuasiaq ai re siquat nanas se qur iari araa mugunes. Be qatikka lura i ai de re barl nas dai re uas temiis. Dai liina be re teqerl ai quasiaq ai re taneng ama saikngias ama atlunget.

¹³ Dap ngua dai quasik mager ip ngu tuqun, ai

gua rletki kia uung per ama qerleng iirang mai. Katikka quasik. Dap katikka ngen dai qurli ngen imuk per ama qerlingki i ama Ngemumaqa qa nem ngua ip ngut matna ver a qi. Taqurla be mager ip ngu barl gua rlenki nevet liina naik.

¹⁴ I ngua taqen ne liina ip ngu uuvup lura i ra taarl sep gua qames. I raqvarli na uirl dai qatikka ngua, ngua men se ama Ngemumaqa aa lengi. I lua i vadi quasik ngua men sagel ngen dai mager ip ta raarl na ngua. Dap katikka uut men se ma Kristus aa lengi ama atlunget sagel ngen.

¹⁵ Taqurla i qatikka ngua, dai ngua matna gel ngen nauirl. Dap lura i ai de re barl nas dai re kaaq ai qurli ngen maget nagel araa lengi. Taqurla dai be maikka mager ip ngua taqen slep sevet gua rletki. I ngu taqat drlem ai ama Ngemumaqa dai diip ke sem madlek ne a ngen a tuaqevep. Be ama Slurlka aa rletki dai diip ki riirl gel ngen. De diip perik perik se qi i diiv uuret matna veleqes na ngen.

¹⁶ Taqurla be diiv uut tit de uure su ne ama Lengi ama Atlunget pet ngene iarang ama qerleng iirang pe nger a rleng. Dap kuasiq uure narliiv uure barl nas never a qeq aa rletki ver a qik ama qerlingki.

¹⁷ I quasik mager ip ngua taarl nanas i ama lengi ve ama Langinka dai nge taqen taqurliani ma', 'Kuasik mager iv a qek ke barl nas, dap mager ip ke barl auur a Slurlka naik.' *Jer 9.23*

¹⁸ I mager ip ngen derarl se luqa i ama Ngemumaqa qa reqerl a ngen ai ama atluqa na qa. Dap kuasik ngen deraarl se luqa i ai de qe barl nas. I raqvarli kuasiq ama arlias per ama Ngemumaqa nevet luqa raqurla.

11

Ma Paulus Ke Seserlvvet Lura Ama Kaak Met Ta

¹ Guariqena, diip ngul sil ba ngen ne ama lengi, dai ip taquarl luqa i qa tuma. I qa taqen ne iang ama lengi ip ka taarl nanas. Dai quasik ngu narliiv ama neng na ngen se lunger iara ama lengi i ngua iil me nget. I iara dai nguat drlem ai a ngen a ding se ngua ip ngua taqen.

² Dai ngu rarles i ngu siquat i iak i qe narliip ke ngerlvvet ne iaiq ama lugutki i ama atluqi, i luqia dai maikka ai de quasik kia rekmet ne a nge ama viini. I ai de are mam dai ai de qe taqa uas tem ki, iv ait de qula a qek ka lenges na qi. I luqa i ip ke ngerlvvet dai qa ip taquarl ma Kristus. Dap ngua dai ip taqua luqa i ama nanki are mam. Dai ngen dai ip taquarl ama nanki, ama lugutki. Dai maikka vem ngua se ngen, i quasik ngu narliiv iari re lenges na ngen. Dai ngu kuarl tem ngen ip ma mening ngen barek ma Kristus. I ngua dai ama qurek per a ngua, i quasik ngu narliiv a qek ke lenges na ngen.

³ Dap ngung ning se ngen i arik ma lura i ama barlta ama kaak-met-ta, dai arik ma re kaak tem ngen, be re lenges ne a ngen a tuaqevap sevet ma Kristus. I qatikka ngen drlem i murl miaimek dai ma Satan ka qaak te ma Iva. Be qa lenges ne ara tuaqevap sagel ama Slurlka.

⁴ Taqurla be aiv iak i qa men sagel ngen, be qe su ngen te iang ama lengi i nget muqas, i quasiq ai ama lengi ip taquarl lungera ama lengi i ma Iesus ka qurl auut, dai ai de a ngen a ding se ra. Dap kuarl aiv iari i ai de re kaaq ai re kuarl te ama Qevapka aa dlek. Dap katikka re kuarl te iak

muqas. Dai saqikka ai de a ngen a ding se lura raqurla.

⁵ Dai ngene narli gua lengi, i ngua taqen na nget ip taquarl iak i qa tuma. Dap nguut drlem i lura ama Aposelkena i ai de re tuqun ai ra veviit, dai maikka quasiq ai ra daleng ma ngua. I quasiq ai ngung ning me ra.

⁶ I quaatta i quasiq ai ngua sunas ip ngua taqen, dap maikka ngu taqat drlem ama Slurlka aa Lengi. I qatikka liirang aa mai i ai de ngu tekmet niirang, dai iirang ngere teqerl a ngen sever a ngua.

Kuasik Ma Paulus Ke Nen Te Ama Qelaing Ip Per Aa Rleriirang

⁷ Ai de ngene kurl ama Aposelkena ama kaakta te ama qelaing per araa rleriirang. Dap lua i ai de qurli ngua gel ngen, dai ai de quasiq ai ngu snanpet na ngen te ama qelaing ip pet gua rleriirang. Dav ai de ngu manep nas ip ngua tat never a ngen ip ngen deraarl malkuil men ama aiska ama revanka. Dap lura i ai de re barl nas, dai re tuqun ai ngu tekmet ne ama vu, i ngu tekmet taqurla.

⁸ Katikka ngu narliip ngen drlem sevet liini iara. I lua i ai de ngut matna gel ngen, de quasiq ai ngua ter ama qelaing nagel ngen, dav ai de ngua ter ama qelaing i nagel iari ama Kristenkena. Dai be liina, dai raquarl ai ngu suam se araa qelaing ip ngu uas tem ngen.

⁹ Dap lua i ai de mekai qurli ngua gel ngen, de ver iang, de quasik gua qerang. Dap kuasiq ai ngua tu ama merlenka ver a ngen, i ngu nen ngen te ama qelaing. Dav ama Kristenkena nevet

ma Masidonia dai rat den se ama qelaing bareq a ngua. I maikka vet liirang aa mai, dai ai de quasik ngua mu a nge ama merlenka ver a ngen. Dai qatikka ngu narliip diip ngu tekmet taqurla gel ngen.

¹⁰ De qatikka quasik mager iv a qek never a ngen a qerlingki ma Akaia dai mager ip ke kel ngua ip kula ngua taarl ne gua rlenki sevet liina. I maikka ai de quasiq ai ngua taarl met ngen ip ngene kurl a ngua re ama qelaing. I qatikka liina dai ama revan, i raqarli ma Kristus dai ai de qa taqen ne aa revan.

¹¹ Dai qua ngen ngim se liina, be ngen dru a ngen a qevap ai quasiq ai ngu rarlik ngen? Kuasik. I qatikka ama Ngemumaqa dai qat drlem ai maikka vem ngua se ngen.

¹² Dai qatikka liina i ai de quasiq ai ngua ter ama qelaing nagel ngen, dai i ip ngu pesdet se re lura, i lura i ama barlta veleqes na ngen, i ai de re siquat ip ta tet gua luqupka. Dai quasik ngu narliip ta taqen ma', 'Ama tekmeriirang mai, i ai de ma Paulus ke tekmet niirang, dai mager iv uure tekmet niirang.'

Dai qatikka ai de re narliip te barl nas ne liina.

¹³ Dai lura raqurla dai ama kaak ta ama Aposelkena. Be ai de re kaak temiis de ama Nge-mumaqa aa saqang. I ai de re guirltik per a nas ip ta ter ama Aposelkena araa luqupka, dap te kaak.

¹⁴ Dap kuasiq ai ngemerl a ngua nevet liina. I raqarli ma Satan dai ai de qe paikmet parlen me uut. Be qatikka ai de qe guirltik per a nas be qem ngim ip taquarl ama Angeluqa i qen sin maden.

¹⁵ Dai be quasik mager ip ngeterl a ngen. I

aip ma Satan aa uis ta tit peleqes na ngen de re guirltik per a nas be rem ngim ip taquarl ama Ngemumaqa aa maatpitta. Dap nasat dai diiv ama Ngemumaqa qa raarl na ra. Taqurla be diiv ama vu ba ra sever araa viirang arle ves.

Ama Merlen I Ngere Siquat Ne Ma Paulus

¹⁶ Dai saqiaskerlka ngua taqen sever a nas ip taquarl ai ngua tuma. Dap kurli ngua gel ngen de quasik ngu narliip ngen dris ngua ai ama dengenengka na ngua. Dav ariq aiv iari ta tu araa qevep ai ngua taqen ip taquarl ama dengenengka; dai mager ip te narli gua lengi ip taquarl ai de re narli ama kaak-met-ta ra taqen. I lura i re guirltik per a nas iv ama barlta na ra. Dap maitkikka ra dai raquarl ai ama dengenengta. Dap mager iv a ngen a ding se ngua ip nakka ngua taarl nanas marlik ip taquarl lura.

¹⁷ I liina i diip ngu barl gua rlenki, dai diip ngu tekmet ip taquarl luqa i quasiaq a nge ama adrlem. Dap liini iara dai quasiaq ai ma Iesus ke tekmet taqurla.

¹⁸ I ai de iari re barl nas, dai re tekmet kur ama aivetki ara gamansena. Dai saqikka ngua, dai mager ip diip ngua taarl na nas nevet gua rletki.

¹⁹ Dai ngu lu nanaa? Kuarl a ngen a saikngias dai nget peviit? De quarl a ngen a ding se ama dengenengta ip te ruirl se ngen? Dai qua maget taqurla?

²⁰ Dai ama revan, i ngene lu, sa ngene narligel iari be ra tit se ngen maden maden. Be ai de re kiat ne ama qelaing nagel ngen. De ai de ret matna

na ngen naik. De ren bin me ngen manep. De ver iang de re pukdeng met ngen.

²¹ Dai ngu lu nanaa? Kua ngen dru a ngen a qevep ai quasik gua a nge ama lan? De quasiq ai ama atluqa na ngua, i raquarli quasiq ai ngu tekmet ip taquarl lura iara? De qua ngen dru a ngen a qevep ai mager ip ma qelep ngua rikliirang aa? Guari, arlem ngua. I quasiq ai ngua raqurla.

I qatikka iara dai ai de ngu barl nas, ip taquarl luqa i quasiq a nge ama drlem. Kuaatta i ngut dade lura i a ngen a barlta veleqes na ngen. Dap katikka ngene narli, diip ngu barl nas.

²² Kuatta i lura i ai de re barl nas, be re tuqun ai ra nevet ma Abram aa laanivas, dai ra dai quarl ama Hibruqena na ra.

Dai saqikka ngua raqurla.

De quaatta i re barl nas ai ra never ama qerlingki ma Isrel.

Dai saqikka ngua dai raqurla.

²³ De re barl nas, ai ret matna barek ma Kristus, dap liina dai maikka ngua uirl se ra i ngut matna barek ma Kristus. (I ngua taqen taqurla i maikka ngen maarl ne gua tuaqevep.) I ngene narli. Ngua dai ngua matna madlek, be ngua uirl se ra. Dai be qatikka raquarli ai de ngut matna barek ma Kristus, dai be qatikka ai de vet ngu karabus. De ai de re rurlistik per a ngua. Be ai de ngu tal ama getget i nget peviit. Dap lura dai quasik. De qatikka ai de vetpet dai ama qares ip ngup ngip.

²⁴ Dai diip ngu reqerl a ngen sevet liina. I ama Judaqena ama Barlta, dai ra maarl na ngua de ra urlistik pet gua rlangait ma malev ama depguas ngen ama ngeriqit ngen ama rlatpes ne iirang ne

ama liit i ama dul ver a nget. I ra rekmet ne liina ver ama luquv ama ngeriqit.

²⁵ De ver iang per ama luquv ama depguas, dai ama barlta nep ma Gaman, dai re rurlistik per a ngua ne ama vuqal.

De qatikka ver iak de re siquat ip te peleng ngua ne ama dul. De vet gua ais per ama kaska dai lenges ne ama sip ama depguas se ngua. Be nade iaiq ama sipki i lenges na qi, dai qurli ngua ver ama mengarl angera rleng i ngurl kiarl. Be qurli ngua se ama nirlaqa qe ne ama arlenki.

²⁶ Dai be qatikka lua i ai de ngua tit se ma Kristus aa rletki, dai ai de ngua tit sangis be ai de ama qares ip padai de lenges na ngua i ngua tarlik ama kaina. De saqikka vadai de lenges na ngua i ngua tit de ama raskelkena ret lu ngua. De ver iang de ama Judaqena i ra nevet gua laanivas dai re siquat ip te peleng ngua. De qerlka lura i quasiai ama Judaqena na ra, dai qerlka ai de re tekmet taqurla. Dai lungera ama merlen, dai ai de nget den per a ngua per ama qerleng ama slurlnget de ve ngen ama qevel, de i aip lua i ngua tit de ama sip. De lura i ai de re kaaq ai ra tit naset ma Kristus, dai vadarl ai de ra veleng ngua.

²⁷ De ver iang de ngut matna madlek ip ngun ban pet gua asmes. De ai de ver iang ama arlen, dai quasiai ngu brlaing. De qatikka ver iang, dai de quasik ngua tes, de ai de quasik ngu srluup. I qatikka ai de lenges lenges na ngua i ngu mali re ama asmes. De qatikka ai de ver iang de ama uis ngua i ai de quasik ngu rlaatemiis.

²⁸ Dap liina i iini veviit, dai qatikka gua merlenka ip ngu uas te ama Kristenkena ver ama qerleng

mai i ama Ngemumaqa qa nem ngua ip ngut matna bareq a ra.

²⁹ De aiv iak never a ngen i qe tuqun ai quasiaq aa a nge ama dlek, dai qua ngen dru a ngen a qevap ai quasik nguat drlem sevet liina? Dai aip ngu narli ai iari ra tit se iari sever ama viirang, dai maikka diip gua rutka qa taarl, be diip ma uilas de gua rlan, i maikka ngu narliip ngua taqa uas te gua seviraqi.

³⁰ Dai quaatta i ngen dekmet be ngu barl nas, dai diip ngu barl nas nevet liirang aa, i iirang ngere teqerl ai quasik gua nge ama dlek, iv iari re barl gua rlenki.

³¹ I ama Slurlka ma Iesus i aa Mam ama Ngemumaqa, dai ai de ra taarl ne aa rlenki masmas. Dai qatikka qa, dai qat drlem ai quasiaq ai ngu kaak, i ai de ngul sil sevet liirang aa.

³² I lua i murl guirltik pet gua rutka pet ma Damaskas, dai ma King Aritas aa Kiap i qe uas te luqia ama qerlingki, dai qe narligel ama King ip ke uurut per a ngua.

³³ Dap berltik per a ngua ne mer aa ngerik, taqurliani: Gua rluavik ta mer araa ngerik se ngua ne ama kasik mer ama vinduaqi be saimanep semen ama aivet. I qurli ngua mer ama siaingki. Taqurla be ngua uaik namen a qa.

12

Ma Paulus Ka Lu Ama Ngemumaqa Aa Luqupki Ve Uusep

¹ Katikka ai de ngene dlek iv ama barlta veleqes na ngen te barl nas. De ngene dlek ip ngu barl nas,

dap kuasik nguwat drlem aip kua diip liina nge raat never auut dap kua quasik.

Taqurla dai diip ngu rluses nade gua lengi, i diip ngul sil sevet liirang aa, i iirang ip taquarl ama veng de ngene liirang aa, i ama Ngemumaqa qe teqerl a ngua sever aa dlek. I liirang aa dai maikka ama dlek nagel ka.

²⁻³ I murl ma Kristus ka mer a ngua de qa mit se ngua sev uusep sever ama Ngemumaqa aa luqupki. I liina dai qasa ama ages ama malepka ngen ama rlatpes nge mit.

Dai qatikka ngul sil i murl ngua lu luqia ama luqupki. Dai quasik nguwat drlem aip kua qa met gua qetdingki dap kua gua qevepka naik, be ngut lu luqia ama luqupki. Liina dai qatikka ama Ngemumaqa qat drlem. I qatikka qa naik dai qat drlem aip kua ma Kristus ka met gua qetdingki dap kua quasik.

⁴ I ma Kristus ka mer a ngua sever ama luqupki i maikka ama Galasingas per a qi. Be ngu narli ama lengi sever iarang i ama Ngemumaqa qa qel ngua ip kuasik ngul sil sever iirang.

⁵ Dai liina i iini nge men per a ngua, dai ama barliini bareq a ngen. Dap katikka quasiq ai ngu barl nas nevet liina. Dai liina i ama barl iini, i mager ip ma qaquet tet lu ai ngua dai quasik gua nge ama dlek, dai be quasik mager ip te barl gua rlenki.

⁶ I quaatta i ngu barl gua rlenki ip taquarl lura veleqes na ngen, dai ama revan i quasiq ai ngu kaak ip taquarl ama dengenengta, dap ngua taqen ne gua revan. I quasik ngu narliip ngua taarl nanas. I quasik ngu narliip ngene barl gua rlenki, i

raquarli ama Slurlka qa mer a ngua. Dap muqas, i mager ip ngenem ngim te gua tekmeriirang i ngu tekmet niirang de ngene gua lengi i ai de ngu su ngen.

⁷ I murl ama Ngemumaqa aa ding se ma Satan ip ka ru ama merlenka vet gua qetdingki. Be ma Satan ka nem iaq ip ke siquat ip ke lenges na ngua. I ama Ngemumaqa aa ding se liirang aa sagel ngua i raquarli quasik ke narliip ngu barl nas nevet liirang aa i ngut lu iirang pe uusep. I luqa ama merlenka i ngu teving met ka dai ip taquarl iak i qe tal ama getget, i ama airungka qa man men a qa.

⁸ Taqurla be ngu nen ama Slurlka ip ke verleset ne luqa ama merlenka never a ngua. I qatikka ngu raring taqurla ne gua dlek ma depguas ne iirang.

⁹ Dap katikka quasiq ai qa rarlisdem, dap ke tuqun ma', "Maikka diip ngua raat never a ngi, de ngu raneng a ngi ne gua ngimsevetki. Dai qatikka liirang aa, dai diip maget kut ngi. I raquarli, aip kuasik gia a nge ama dlek, de maikka diip ngua tat never a ngi ne gua dlek."

Taqurla dai mager ip ngu barl nas nevet liina naik. I maikka ngua dai quasik gua nge ama dlek. I ngu at drlem ai ariq aip taqurla, dai ma Kristus dai aa dlek daleng me ngua masmas.

¹⁰ Dai qatikka nevet liirang aa mai, dai ama uupka de gua rlan, i ngua tit kut ma Iesus aa narliip. I quaatta i quasiq ama dlek pet gua qetdingki, dap kuarl i aiv iari ra tuqut ngua, dap kuarl ama merlen nget den per auut per auur a mugunes, dap kuarl iari re uamet ne auut, de iarang taqurla ama merlen iirang. Dai qatikka ma Kristus, dai qe

taneng a uut ne liirang aa. I raquarli nguut drlem ai aip lua i quasik gua nge ama dlek, dap diip ngua taarl malkuil. I ama Ngemumaqa qa tat never a ngua.

Ma Paulus Dai Quasiq Ai Qe Bunu

¹¹ Ama revan, i ama lengi i ngua taqen na nget, dai ip taquarl ama dengenengka i qe narliip ke barl nas. Dap katikka ngen teqestem per a ngua ip ngua taqen taqurla. I raquarli ngene barl iari veleqes na ngen. I lura i re tuqun ai ra dai ama Aposelkena ama atlura. Dap katikka quasiq ai re ruirl se ngua. Dap kurli ra vet gua arlim. I quaatta i ra tu araa qevap ai ngua dai quasik gua nge ama dlek. Dap ngene taqat drlem se ngua be mager ip ngene taqal sil sever a ngua bareq iari. I mager ip ngene barl gua rlenki, i mager ip ngen dru a ngen a qevap ai ngua veviit. I raquarli quaatta i re siquat ip te peleng ngua, dap maikka ngu dlek ip ngu tekmet ne ama Ngemumaqa aa tekmeriirang.

¹² Dai liirang aa ngere teqerl ai ngua dai ama Aposel na ngua marevan. Taqurla be veleqes na ngen dai ngenet lu ama Ngemumaqa aa rleriirang ama dlek pem iirang. I maikka ama Ngemumaqa qet matna na ngua be ngum nem ama arlem never ama qaqet.

¹³ Dai ani ama merlenka ver a ngen se liina, i quasiq ai gua ding se ngen ip ngenen ban a ngua. Dai qua gua viini sevet liina i arle ves? Guari, maikka quasik!

¹⁴ Dai iara dai sa ngua muvem nanas ip nguut den sagel ngen ip ma depguas niirang. Dai saqikka lua i aip ngua men sagel ngen dai quasiq ai diip ngua tu ama merlenka ver a ngen ip ngenen

ban a ngua vet gua rletki. I raquarli quasiq ai vem ngua se a ngen a tekmeriirang dap kua se a ngen a qelaing. Dap pem ngu se ngen ip ngua uis na ngen. I qatikka ip taquarl ama lavu i ai de re uas te araa uis i ai de ra tuvem ne ama tekmeriirang bareq a ra. Dap kuasik mager iv ama arluis ta tuvem ne ama tekmeriirang bareq araa lavu. Katikka quasik.

¹⁵ Dai qatikka diiv ama arlias per a ngua ip ngurl kuarl te gua tekmeriirang bareq a ngen. De maikka diip ngu prleset ne gua dlek bareq a ngen. I quasik ngu narliip lenges na ngen. I maikka vem ngua se ngen malai. Dap kua diiv a ngen a arlem never a ngua quarla?

¹⁶ Dap ngul sil sever iari never a ngen. I ai de ra taqen se ngua. I re tuqun ma', "Uut drlem, ai mekai ma Paulus ka mer ama qelaing nagel ngen ip kerl kurl iari ama Kristenkena. Dap maikka ma Paulus dai ai de qe sembal tem ngen. Dap kuasik ngen drlem dap ke suam se a ngen a qelaing."

¹⁷ Dai ngu piirlit lungera ama lengi i ra taqen se ngua. I maikka ngene taqat drlem se liina, i quasiq ai ngua suam se a ngen a qelaing. I mekai ngua nem iari sagel ngen ip ta ter ama qelaing.

¹⁸ I mekai ngua nem ma Taitus de qe ne iaq i ngene taqat drlem se qa. Dai ngu lu, kua ma Taitus ke lenges na ngen i qe suam se a ngen a qelaing, ip kerl kurl a ngua? Maikka quasik. Dai qatikka ngene taqat drlem ai auun a tuaqevep dai ama quanas nget. I uune narliiv uune taqa tekmet i uune uas te ama qelaing ip bareq iari.

Ma Paulus Ke Narli Ip Te Guirtik Per Araa Rut

¹⁹ Gua rluavik, lungera ama lengi i ngua iil sagel ngen, dai iv ama Slurlka qe sem madlek na ngen. De ama tekmeriirang i uure tekmet niirang, dai ip bareq a ngen. I ma Kristus dai qerl uirl se ngua ip ngua taqen ne lungera ama lengi. Be lungera gua lengi dai qurli nget sekgames de ama Slurlka aa saqang.

Dai qula ngen dru a ngen a qevap, ai ngu lil lungera ama lengi ip ngere pesdet serem uut. Kuasik.

²⁰ Dap ngua iil taqurla, i raquarli quasik ngu narliiv aip baing se ngua gel ngen, de ngut lu ngen i quasiq ai qurli ngen taquarl ngu narliip. De diip ngenet lu ngua i quasiq ai ama arlias per a ngua never a ngen. I ama merlenka ver a ngua i arik ma, ngut lu liirang aa raqurliani. Iari dai ra taarl metna de liina i re rarliq iari araa quvang iirang. De liina i ama qurek nana. De qatikka liina i re rarlik nas. De liina i ra tuqut na. De liina i ra taqen se na. De liina i re dlek ip te tekmet ne ama vu. Dai qatikka liirang aa dai diiv iirang ngere tekmet na ngen be barlbarl met na ngen.

Dai ne Lungera ama Lengi i ngu Narliip ngu sem Madlek na Ngen

²¹ Dai be ama merlenka ver a ngua i ariq aip ngua men sagel ngen, dai diip gua Ngemumaqa qe tekmet be ma qelep ngua gel ngen. Dai be maikka diiv ama arlemigl na ngua nevet lura i ai de medu re tekmet ne ama vu. Dav as kuasik ta guirltik per a nas never araa viirang. I liina i re nanna maden maden, de re ngelanges i re tekmet ne ama viirang maden maden. I quasiq ai ama qelepta sa tekmet ne liirang aa de ama qaqet araa saqang.

13

Maikka Mager Ip Ngene Taqam Ngim Sagel Nas

¹ Iara dai ngu narliip nguat den sagel ngen ip ma depguas niirang. Dai ngu narliip ngen drlem sever ama lengi i nget nep ma langinka ma',

'Kuasik mager iv ama Kiap ka raarl ne a qek ne ama lengi nagel iaq ama quanaska. I ariq aiv ama udiam dap kuarl ama depguas na ra, dai araa lengi raquarlina. Dai mager iv ama Kiap ka raarl na qa de maget.' *Lo 19.15*

Dai sa ngua nem gua lengi maiiram sagel ngen ip ngua taarl na ngen.

² I sa mekai ngua men sagel ngen ip maiiram, dai sa ngua maarl na ngen sevet liirang aa arle ves. Dai saqiaskerlka ngua narliip ngua taqen na nget ip maiiram. I lura i mekai re tekmet ne ama vu de ngen iari dai mager ip te narli lungera ama lengi. I lua i diip ngua ren sagel ngen, dai quasik mager ip ngu rledeng, dap diip ngu nem ta nep ma Lautu.

³ I diip ngu tekmet taqurla; ip ngu teqerl a ngen ai ma Kristus dai qa taqen met ngua. Be maikka ngua dai aa Aposel na ngua. I qatikka ngu tekmet taqurla, i raquarli ai de ngene tekgel ngua. I ma Kristus ket matna gel ngen dai qet matna ne aa dlek dap kuasiq ai qa tu nget.

⁴ Dai iara dai diip ngu taqal sil vet, ai ma Kristus dai qa manep nas. I kuasiq ai qa mu aa dlek i lua i ra uadem se qa men ama lalemka. Be iara dai qe iames nagel ama Ngemumaqa aa dlek, be qet matna veleqes na ngen. Dai uut, i uut namene ma Kristus dai uut taquarl ka. I kuasiq a uur a nge

ama dlek. Dav ama Ngemumaqa aa dlek naik nge iames na uut. Be mager iv uut tat never a ngen.

⁵ Dai mager ip ngene taqam ngim per a ngen a tuaqevap, aip kua ama Kristen na ngen marevan, dap kua quasik? I qua ngen i iak de iak dai ngen drlem ai ma Kristus dai qurli qa de a ngen a rlan? I mager ip ngene taqam ngim, i arik ma lenges na ngen.

⁶ Dai ngua tu gua qevap ai ariq aip ngene taqam ngim sagel uut dai diip ngene taqat drlem, ai uuret matna barek ma Kristus. De ngua dai aa Aposel na ngua.

⁷ Dai maikka ngu nen ama Ngemumaqa ip ka tat never a ngen ip kula ngene tekmet ne ama viirang. I sa raquarli ngua iil ip ngu kel ngen. I quaatta i quasik ngenet lu gua dlek, i ngu seserlvet lura i re tekmet ne ama vu. Dap maikka ngua, dai a ngen a Aposel na ngua. Dap ngu narliip ngene taqa tekmet ne ama tekmeriirang ama atliirang.

⁸ I ariq aip ngene narligel ama lengi ama revan nget, dai quasik mager ip ngu seserl ver a ngen. I quasik mager ip ngua rarlik ama lengi ama revan nget. I qatikka mager ip ngua tat never a ngen, ip ngene narligel ama Slurlka aa lengi ama revan nget.

⁹ Dai aip ngen deraarl ne ama Slurlka aa dlek, dai diip ma arlias per a ngua. I quaatta i aip kuasik gua qumespik tet lu gua nge ama adrlem. Dap maikka nade gua rlan dai ngu raring ip ngene taqat matna remna.

¹⁰ Dai ama rarlimini i qurli ngua sangis de ngua iil luqa iara ama langinka, dai i mager ip ngene seserl ver a ngen a mugunes ip ngenet matna

remna. Taqurla iv aip lua i ngua men sagel ngen, dai quasik ngu narliip ngu tekgele ngen ne ama dlek i ama Ngemumaqa qa qurl a ngua. I qatikka lungera ama dlek, i ama Ngemumaqa qe narliip ngu sem madlek na ngen na nget. Dap kuasik ke narliip ngu lenges na ngen ip kuasik ngen diit naser a qa.

Liirang Aa De Dengdeng

¹¹ Gua seviraqi, liina i ngu lil de dengdeng, dai maikka ngu narliip ngua taqen ne ama atlu sagel ngen. I maikka ne gua dlek dai ngu narliiv ama quanases met ngen. De ngu narliip ngene seserl ver a ngen a mugunes, de ngenet matna remna. Taqurla ip mager ip kurli ngen i ama arlias per a ngen. Dai qatikka mager ip ngene narligel lungera, gua lengi. I ariq aip ngene tekmet taqurla, dai diiv ama Ngemumaqa qe tekmet iv a ngen arlem never a na, de diip kerl kurl a ngen te aa uupka.

¹² Dai aip lua i ngene ngingdemna de mager ip ngen sarl a ngen a ngerikkana ne ama Ngemumaqa aa gamansena ama atlungel.

¹³ Ama Ngemumaqa aa uis iara, dai ra nem araa lengi ne ama arlem sagel ngen.

I auur a Slurlka ma Iesus Kristus, dai aa ngimsevetki sagel uut ama vura. Dai ngu narliip ke taneng a ngen de ama Ngemumaqa i vem ka se uut, dai mager iv aa arlem never a ngen, de ama Qevepka ama Glasingaqa dai mager ip ke tekmet iv ama quanases met ngen ne ama arlias, mas mas.

Katikka verleser aa.

A SLURLKA AA LANGINKA AMA IAMESKA
The New Testament and Ruth in the Qaqet Language of
Papua New Guinea

Nupela Testamen long tokples Kaket long Niugini

copyright © 1996 Papua New Guinea Bible Translation Association

Language: Qaqet

Translation by: PNG Bible Translation Association

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-10-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

2899de9a-fcdc-50f9-9b11-75696f7b3ec5